

Vel Nauji Radiniai Vilniaus Požemiuose

Iš visų Europos miestų Vilnius yra labiausiai panašus į Romą nes ir Vilnius — tai katakombų (požemių) miestas. Nuo Vilniaus įsikurimo jau praėjo daugiau, kaip 600 metų. Pe visus tuos amžius Vilniuje jungėsi Lietuvos politinis, kultūrinis ir ūkiškasis gyvenimas. Vilnius buvo Lietuvos kunigaikštėlių ir karalių sostinė. Kaip toks, jis turėjo būti gerai sutvirtintas ir paruoštas ginti nuo priešų puolimų. Ir iš tiesų, Vilnius matė nemaža priešininkų. Ties jo sienomis ėjo kovos su lenkais, rusais, vokiečiais ir švedais. Daug kartų Vilnius buvo griauamas ir deginamas, bet visados labai greitai atsistatydavo.

Tik beveik nuolatiniai neramumai smarkiai aptemdė Vilniaus praeitį. Vilniaus praeitis pasislėpė požemiuose. Ir tik pamažu ji dabar iškeliamą dienos švieson. Jau prieš Didįjį karą buvo tikrai žinoma, kad Vilnius stovi ant gausingų ir paslaptinų katakombų. Požeminis Vilnius yra daug įdomesnis už iš viršaus matomą Vilnių. Kur tik Vilniuje buvo daromi kasinėjimai, visur užtikta požeminiai takai ir rusiai. Takai yra platūs, aukšti, išmūryti plytomis: tai tikri požeminiai koridoriai. Kiekviena Vilniaus bažnyčia turi daug slaptų rusių, kurių egzistavimas metais Vilniaus šv. Stanislovo katedros požemiuose visai netikėtai buvo surasti karalių kapai. Visai galimas dalykas, kad geriau paieškokjus, ten būtų atrastas ir Vytauto Didžiojo karstas.

Dominikonų vienuolyno rusiuose šiomis dienomis yra atrasta daugelio žmonių lavonų. Spėjama, kad tie žmonės mirė prieš šimtą metų, kada Vilnių buvo ištikęs didelis maras. Drauge rasti keli nežinomų didikų karstai. Kai kuriuos Vilniaus požemius vokiečiai tyrinėjo okupacijos laikais. Tuo tarpu dar nežinomi jų tyrimo daviniai. Viename sename padavime sakoma, kad iš Vilniaus einąs požeminis kelias net į Trakus. Tai, žinoma, tik pasaka. Bet ištikrųjų Vilniaus požemių koridorių ilgis gali siekti net ligi kelių kilometrų. Vilniaus požemius betyrinėjant, tikimasi užtikti nemaža naujų įdomių dalykų.

Lietuvoje Uždarė Partijas

Pernai lapkričio 6 d. karo komendantai buvo sustabde Lietuvos krikščionių demokratų ir Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos veikimą visam karo stovio laikui. Uždarytų partijų įgaliotiniai buvo padavę atatinamus skundus krašto apsaugos ministeriui, tačiau jų skundai buvo atmesti ir pa-

LIETUVAI!

SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI



No. 10-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 7-tą KOVO (MARCH), 1936 M. Kaina 5 Centai VOL. XIX

Prancuzai Ims Vokiečius į Naga, Jei Tie Nesilaikys Versaliaus Sutarties

Londonas, kovo 5. — Anglai atlaikė ypatingą kabineto susirinkimą įvairiais užrubežio reikalais, tarpe kurių buvo tartasi ir Prancuzų užrubežio reikalais. Mat, Prancuzų užrubežio reikalų ministras Flandinas teiravosi pas Anglų ministrą Edeną Šveicarijoje, užklaudamas jo, ką Anglija darys, jei vokiečiai bandytų užimt ir militarizuot demilitarizuotą Pareinį?

Sulig Versaliaus ir Lokarno sutarties paragrafo 44, prancuzai vieni arbu su sąjungininkais turi pilną teisę eit ir užimt Pareinio sritį, jei vokiečiai tik pabandytų įsitvirtinti. Tokia sutartis buvo pasirašyta 1925 metais per Angliją, Prancuziją, Italiją, Vokietiją ir Belgiją. Tačiau vokiečiai nelabai bijo prancuzų grąsinimo. Mat jie dabar jaučiasi tvirti, nes žino, kad užpakaly jų stovi italai su lenkais ir vengrais. O jei Sovietai bandytų talkininkaut prancuzams, tai Japonija veržiasi mangolijon ir paskui Sibirą. Tokiam atsitikime vokiečiams norėtųsi išbandyti prancuzus. O tai jie galutinai padarys panaikindami Versaliaus ir Lokarno sutartys.

Dabar Mussolini su Hitleriu veda slaptas tarybas del tu sutarčių panaikinimo. Mussolini gatavas atkeršyt bile vienai valstybei, kuri tik išdrįstų trukdyt jo grobuoniškiems žygiams Afrikos link.

Tas parodo, kad Europos karo pavojus kabo kaip ant plauko. Kaip greitai vokiečiai pradės nebepildyt savo prižadų, Versaliaus sutarty pasirašytų, taip greit prancuzai su savo talkininkais bandys peržengt savo rubežių Vokietijos link. O jei jau sykį tokie manevrai pasikartotų, tai reikštų pradžia Europos karo, kuris gal vėliau ir išvystytų į pasaulinį karą, į tokį karą, kurio pasaulis dar niekad nebuvo matęs.

likti galioje karo komendantų nutarimai. Vasario 6 d. Vidaus reikalų ministras galutinai uždarė krikščionių demokratų, valstiečių liaudininkų, jauniečių sąjungas ir ūkininkų vienybę. Dabar uždaryta ne tik organizacijų central, bet ir jų skyriai visame krašte.



Bendrasis Laikinosios Sostinės Kauno Vaizdas Nuo Vytauto Kalno. Vidury Paveikslo Matome Iglulos Bažnyčią.

Lietuvis — Raudonosios Sovietų Rusijos Armijos Korpuso Vadas

Mirusio Anglijos karaliaus Jurgio V laiduotuvės, tarp kitų, dalyvavo ir Sovietų Rusijos atstovas, raudonosios armijos korpuso vadas Vytautas Putna. Pravažiudamas pro Varšuvą, jis lenkų laikraštiniams pareiškė:

Tuojau po Didžiojo karo buvau Sovietų Rusijos karo atstovu Berlyne. Bet jus greičiau įdomaus tai, kad 1922 metais aš su 27-ja divizija pėstininkų, kuriai vadovavau, buvau priėjęs prie Radziminio (miestelis apie 20 kilometrų nuo Varšuvos). Dabar pravažiuojant

kaip tik buvo įdomu pamatyti tas apylinkes. Tamstos vardas Vytautas? Bet juk tai lietuviškas vardas?

Taip atsakė korpuso vadas. — Nes aš esu lietuvis, kilęs iš Ukmergės apskrities. Mano gimtinė yra Lietuvoje.

Šia proga, dar įdomu pažymėti, kad dabar raudonojo Sovietų armijoje yra keli žymūs vadai lietuviai. Baltgudijos karo apygardos viršininkas generolas Ubarvičius yra taip pat lietuvis, kilęs iš to pat Ukmergės apskr. Jo du broliai ir dabar gyvena Lietuvoje.

Pradėta Remontuoti "Lituanica" II

Karo aviacijos dirbtuvėse pradėta remontuoti "Lituanica" II. Taip ilgai lėktuvas "Lituanica" II nebuvo remontuojamas tik dėl to, kad iš Amerikos nebuvę gauta to lėktuvo briezinių. "Lituanica" II remontas bus baigtas tik pavasarį, nes kai kurios reikalingos pakeisti lėktuvo dalys išrašytos net iš Amerikos.

Lietuviai Grįžta Iš Sovietų Rusijos

1933 metais Lietuva su Sovietų Rusija pirmą kartą susitarė pasikeisti politiniais kalinėjais. Tų metų rudenį iš Sovietų Rusijos sugrįžo keliolika lietuvių, kurių tarpe ir vyskp. T. Matulionis. Pernai šis susitarimas buvo papildytas. Rudenį vėl grįžo keli lietuviai, o kiti dar buvo nesusipėję grįžti. Del to sausio pabaigoje į Lietuvą vėl sugrįžo šeši lietuviai, Liaudanskienė, Ruokienė, Kontrimienė, Melui-

kienė su sunum ir Karnavičienė. Už šiuos lietuvius Sovietų Rusijai buvo atiduoti 22 Lietuvos Kalėjimuose sėdėjusieji komunistai. Manoma, šį susitarimą dar kartą pratęsti. Tada dar daugiau lietuvių grįžt į savo tėvynę. Dalis jų Sovietų Rusijoje pasiliko po Didžiojo karo ir bolševikams paėmus valdžią, į Lietuvą jie nebuvo išleisti.

Gelžkelio Pasažieram Kainos Numuštos

Washington, D. C. — Tarpvalstybinė Prekybos komisija šiandien nutarė sumažint gelžkelio pasažierų bilietus nuo 3.6 centų mylią iki dviejų centų už mylią. Komisija taipgi sumažino pirmos klesos (Pullman) mokeskis nuo 4 centų iki 3 centų už mylią. Pagal nutarimą, naujos kainos bus įvykdytos birželio 1-mą dieną.

Nutarimas pakeitė gelžkelių kainas per visą šalį bet kadangi vakarinės ir pietinės valstijos jau buvo įvykdę liglaikines žemas kainas, rytinės valstijos bus daugiausia paliestos. Rytinės gelžkelių kompanijos, išskyrus Baltimore & Ohio, priešinosi kainų numušimui, del tos priežasties kad jų įneigos bus žymiai mažesnės ir sunku bus išsilaikyt. Yra galimybė, kad

Lietuvos Valstybės Parama Bažnyčių Statybai

Lietuvos ministerių kabinetas sausio 28 d. posėdyje nutarė leisti išduoti nemokamai ir palengvintomis sąlygomis miško medžiagos bažnyčių ir maldos namų statybos bei remonto (atnaujinimo) reikalams. Rymo katalikų bažnyčioms ir kryžiams statyti bei remontuoti statybinės miško medžiagos duodama nemokamai ligi 30.000 litų ir paskolos penkeriems metams be palukanų taksos kaina ligi 30.000 litų. Rymo katalikų bažnytiniam trobėsiams, prieglaudoms statyt ir kapinėms aptverti duodama statybinės miško medžiagos paskolon penkeriems metams be palukanų taksos kaina ligi 10.000 litų. Kitų tikybų maldos namams statyti bei remontuoti ir kitiems jų tikybiniams reikalams duodama statybinės miško medžiagos lentokamai iki 2.500 litų ir paskolon penkeriems metams be palukanų taksos kaina duodama ligi 2.500 litų.

Ateinančiais Metais Kaune vėl bus Didelė Žemės Ukio Paroda

Kaip žinoma, 1935 m. Kaune įvyko didelė smulkiųjų žemės ukio šakų paroda. Jos pasisekimu paskatinti, žemės ukio rumai ir šiais 1936 metais. Kaune ruošia žemės ukio parodą. Tačiau ji bus jau daug kartų didesnė už buvusią. Šių metų parodoje bus išstatyti stambioji Lietuvos pramonė, žemės ukio mašinos, įvairūs gyvuliai, paukščiai ir kt. Paroda įvyks birželio mėnesio paskutinėmis dienomis. Lietuvos žemės ukio šakos šiai parodai jau dabar pradėjo ruoštis. — Tsb.

SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI LIETUVAI!

Kiek Kaune Palaidota Vokiečių

Esamomis žiniomis Kaune esą palaiduota apie 30.000 vokiečių karių, kurių žuvo Didžiojo karo metu. Tų karių kapams tvarkyti prie vokiečių atstovybės buvo paskirtas p. Kleinas, tačiau jis prieš kurį laiką išvyko atostogų ir, kaip teko patirti daugiau į savo vietą nebe grįž. Kas dabar tvarkys tuos vokiečių kapus — kol kas nežinia.

Lietuvoje Jau Domimasi A. Kielos Skridimo

Vos tik Lietuvą pasiekė rimtesnės žinios apie lakuno Ant. Kielos ruošiamą trečiąjį transatlantinį skridimą, tuojau visi pradėjo juo domėtis. Lietuvos spauda gautas žinias tuojau paskelbė. Kai kurių laikraščių redakcijos gauna eilę laišku, kuriuose klausama smulkesnių žinių del trečiojo skridimo. Žmonės vėl pradeda svarstyti galimas kliutis, ypač finansines. Tačiau dauguma ryžtasi nesigailėti aukų, kad lietuvis dar kartą nugalėtų Atlantą.

Atlantiko Oro Linijos Bandymai

London. — Vikontas Swinton, Oro Susisiekimo sekretorius, pranešė, kad šią vasarą bandymo skridimai bus suruošti tikslu, kad prisirengt prie įsteigimo oro linijos per Atlantiką. Imperial Airways, britų valdžios užlaikoma Tarptautinė Oro Susisiekimo linija ruošia šiuos bandymus. Sąryšy su šiuo pranešimu, valdžia prašė parlamento paskirti 10,400 sterlingo svarus (apie \$500,000) prisirengimo išlaidoms.

Oro vyriausybės skaitlinėse yra paskirta 20,000 sterlingo svarų Imperial Oro Keliam ir kita \$75,000 suma bile kokiom išlaidom, kurios gali but reikalingos įsteigimui lėktuvams stočių. Paskirta taipgi 9,000 svarų Imperial Oro Susisiekimui dėl Bermuda — New York linijos įsteigimo. Imperial ir Pan American Oro linijos bendradarbiaus įsteigime oro susisiekime tarp New York ir Bermuda, gal pradėdant su šią vasara.

Vikontas Swinton pareiškė, kad jis turi viltį, jog transatlantinio susisiekimo kelias bus per Azores ir Bermuda salas.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Washington, D. C.

LIETUVIAI MINEJO NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKACTUVES SOSTINĖJE

Lietuvos Ministeris, Povilas Žadeikis, ponia Žadeikienė ir Atstovybės sekretorius, Dr. Mikas Bagdonas kartu su vietinės Amerikos Lietuvių draugijos nariais išklaušė mišias sekmadienio ryte, 9:30 valandą, vasario 16-tą dieną. Pamaldas buvo atlaikytos Šv. Dominiko bažnyčioje Šv. Vardo Kopylčio, paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 18 metų sukaktuves.

Dr. Jonas Bražinskas, Georgetown universiteto, naujai išrinktas Amerikos Lietuvių draugijos, Washington D. C. prezidentas ir gerb. L. J. Roger Esunas, draugijos įsteigėjas ir pirmasis prezidentas buvo šioje žymiųjų asmenų grupėje.

Kun. J. E. Gedra, Nekalto Prasiidėjimo bažnyčios klebono padėjėjas, atlikė mišias. Pamokslą pasakė lietuvių kalboje kun. Kazimieras Žvirblis, O. P., S. T. Lr. Kun. Žvirblis išbuvo keleta metų Lietuvoje su paskirtais Dominikonų Tėvais iš Amerikos, Šv. Juozapo Dominikonų Provincijos, tikslu atgaivinti veiklą. Tėvai Dominikonai jau turi įsisteigę vienuolyną Raseiniuose, Lietuvoje. Atsitikiniai, Baltimorės arkivyskupas, M. J. Curley, įšventino kun. Žvirblį Šv. Dominiko bažnyčioje, birželio 15-tą, 1931 metuose ir jaunais lietuviams katechizatorių pirkimo mišias Apsireišimo bažnyčioje, Brooklyn, N. Y., birželio 21-mą, 1931 metuose. Kun. Žvirblis sveičiavo pas Tėvus Dominikonus per tą savaitę i sekantį sekmadienį laikė įdomią paskaitą apie Lietuvą naujokams ir vienuoliams Dominikonų Mokslo kambaruose, Katalikų Universitete.

Po mišių, tą dieną, sekė Palaminimas, kun. Gedrai celebruojant; jam asistavo Sulpicionių seminaristai C. Popper ir M. Vičiūnas. Panelė Genovaitė Petkevičiūtė buvo vargonininkė laike iškilnių.

Tai buvo pirmos tokios iškilnių lietuvių Washingtoniškė grupės šios šalies sostinėje.

L. J. E.

Philadelphia, Pa.

KLAIIDOS ATTAIŠYMAS
"Amerikos Lietuvis" devintame numeryje, tilpusiam aprašyme apie Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą klaidingai pažymėta kad "įvyko Šv. Jurgio parapijos svetainėje". Vienok, programa, vasario 16-tą dieną, surengta ne Šv. Jurgio parapijos svetainėje, bet Šv. Andriejaus

parapijos svetainėje. Taipgi, ne Šv. Jurgio parapijos choras bet Šv. Andriejaus parapijos choras išpildė visą programą dainomis. Pats vargonininkas, p. R. Adomaitis, dainavo pritariant pianu panelei Marijonai Paulaikiutei. Kaip choras, taip ir solistas labai gražiai sudainavo. Dainavimas visiems labai patiko ir atsilankusieji suteikė daug plojimų ne Šv. Jurgio parapijos chorui bet Šv. Andriejaus parapijos chorui ir vargonininkui p. R. Adomaičiui. Gerb. Kun. J. Čepukaitis yra Šv. Andriejaus parapijos klebonas.

"Balandėlis"

Chicago, Illinois

P. J. PETRAUSKĄ APLANKIUS

Išgirdus, kad p. J. Petrauską, laikantį vyriškų rubų krautuve, 3312 So. Halsted Str., ir jo sunų plėšikai mirtinai pašovė ir nėra išgijimo vilties, gili užuojauta p. Petrauskui ir jo šeimai pasireiškė mano širdyje. Nes kiek man tekdavo kultūros ir labdarybės reikalais kreiptis prie p. Petrausko kaipo biznieriaus, jis visados sutikdavo su malonia šypsena ir širdingai noru kuomi galėdamas prisidėdavo, bizniui nesiskųdamas ir "pamokslų" nesakydamas, kaip kad dažnai tenka išgirsti iš nekurių biznierių ir profesionalų. Tat taip netikėtai ir be laiko netekti tokio širdingo lietuviškos rėmėjo labai būtų apgalvėtina.

Po tulo laiko sužinojus, kad p. Petrauskas jau sveiksta, drauge su rašytoju Arėju Vitkausku jį aplankėme. Ir kaip buvo malonu sutikti jau patį p. Petrauską duris atidarantį.

— Sveiki! Sveiki! — širdingai su užuojauta ir džiaugsmu pasisveikinome.

Tarp kitko p. Petrauskas savo nelaimę šiaip papasakojo: "Kuomet vienam kostumieriui miravau siūtą, įėjo keturi plėšikai ir sukamandavė iškelti rankas varė mus į užpakalinį kambarį. Esantis krutuveje mano sunus priešinosi nekelsias rankų, tai plėšikai ir pradėjo šaudyti. Susikibau su vienu ir parsiverčiau ant grindų. Kitas pašovė mano sunų. Man kulka perėjo per petį ir plaučius, mirtis per pora dienų stovėjo prieš akis. Daktarai atsiskakė kulka išimti, tat jį ir tebenešioju. Abu su sunum išgulėję liogninėje kelėta dienu, pradėjus sveikatai gerėti džiaugiamės namo sugrįžę".

— Ar šiaip nieko neapvogė — Užklausu.

— Tik 60 centų išėmė iš kišenius, kitų nesurado.

— Aa! Tai vadinasi dar 60 centų už kulka primokėjote! — jumoristiškai pareiškė Arėjas Vitkauskas.

— Ar neturėjote po ranka jokio ginklo! — užklausė Ar. Vitkauskas.

— Turėjau, bet buvo aukštai, o jie nenorėjo laukti kol atsinešiu, aš bučiau su jais apsidirbęs! — Juokavo p. Petrauskas.

— Taigi, butumėt juos nušoves, bet matomai, jie su tuo nesutiko, o ko gero — dar už tą butį ir užsigavę! — pridėjo Ar. Vitkauskas.



UŽSKAMBINK LIETUVIAI LAISVĖ SAVO GAUSIA AUKA

IR BUK ĮTRAUKTAS Į AMŽINĄ LIETUVOS LAISVĖS VARPO GARBĖS KNYGĄ

"...Laisvės Nevertas, Kas Niegina Jos!"

Šie žodžiai yra nuliete Lietuvos Laisvės Varpe, kuris dabar iškilmingomis valandomis skambina Kauno Vytauto Didžiojo muziejaus bokšte. Lietuvos Laisvės Varpas yra Amerikos lietuvių patriotizmo irodymu. Daugybė žmonių savo pinigų parėmė to Varpo idėjos įgyvendinimą. Daug darbuotasi anais karštais Lietuvos atgimimo metais. Laisvės Varpo sumanytojas kurėjas senas lietuvių veikėjas Amerikoje advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden tebeveikia ir šiandien Lietuvos gerovei, (Amerikos Lietuvių Olimpiados Komiteto, nusiuntusio i pirmą pasaulinį lietuvių kongresą Kaune 11 sportininkų, pirmininkas). Varpo labai iškilmingose išleistuvėse Čikagoje kalbėjusis, tuomet katik iš karo lauko Prancuzijoje grįžęs, daktaras Steponas Bielis, dabar vienas iš žymiausių chirurgų ir narys American College of Surgeons (F.A.C.S.) taip pat aktyviai dirbo tu sportininkų istoriškios kelionės Lietuvin rengime ir dirba tautiniuose darbuose nuolat. Taip ir daugelis lietuvių patriotų neužmiršta kedenti lietuviškos dirvos užsienyje. Šis paveikslėlis yra kopija nuo to, kuris buvo plačiai spausdintas tuo metu, kai buvo Lietuvos Laisvės Varpui renkamos aukos Amerikoje.



— O kaip tikosi su tuom kostumieriu, kuriam siūtą miravote? Ar ir jį pašovė

— Ne. Jis gavęs progą spruko po duris su mano primieruota šalbierka, užmiršdamas krautuveje savo su 65 doleriuis, kuriuos vėliau jam sugrąžinau.

— O ar jis sugrįžo baigti siūtą mieruotis ir pirkti?

— Ne. Iki šiol nebuvo atėjęs, mat žmogus labai išsigando... Maloniai pasikalbėjė ir nuoširdžiai palinkėję p. Petrauskui viso gero su džiaugsmu, kad sveiksta, apleidome jo namus.

K. Katkevičienė

BROOKLYN, N. Y.

SPALVUOTOS LIETUVOS FILMOS

Jau keli metai kaip Brookline lankosi filmininkas p. Januškevičius Jr. su Lietuvos filmomis. Žmonės jį dabar jau pažysta ir žino, kad jis rodo gražiausias Lietuvos filmas ir kad kas metą parveža iš Lietuvos gražesnius ir geresnius paveikslus.

Šiais metais i Brooklyną parsikvietė p. Januškevičius Jr. Amerikos Lietuvių Piliėčių Klubas. Paveikslų perstatymas įvyko Vasario 11 ir 12 d. Klubo svetainė, 80 Union Ave. Paveikslai puikiai pavyko. p. Januškevičius stebino publika savo sugabumais pagaminti tokias nepaprastas filmas. Visi gerėjos paveikslais. Abu vakaru svetainė buvo kupina žmonių. Antrą vakarą žmonės netilpo i svetainę ir daugumai prisėjo grynai namo nemačius filmas.

Nuo publikos ir rengėjų p. Januškevičius Jr. apturėjo daug komplimentų ir pasveikinimų. Daug pageidavo ir reikalavo, ypatingai netilpusi i syetainę, kad rodomą paveikslų pakartojus trečią vakarą. Buvo sutikta ir Vasario 13 d. iš eilės trečiu vakaru rodyta Lietuvos paveikslai. Nežiurint blogo oro, nors ir smarkiai snigo irėjimas buvo labai blogas, trečiu vakaru svetainė taipgi buvo užsigrudus žmonėmis. Pasilikti del ketvirtuo vakaro p. Januškevičius negalėjo, nors buvo labai prašytas, bet turėjo išvykti i kitus miestus rodyti filmas. Po paveikslų, "Vienybės" laikrašty n-y 12-me, Vasario 14d., Brooklyno kritikas rašė sekančiai apie šias filmas:

JANUŠKEVIČIAUS FILMOS

Pirmu kartu matėme tikrai gerus paveikslus iš Lietuvos. Tai J. Januškevičiaus filmos Jos yra garsinės ir spalvuotos. Svarbiausia tai, kad pirmu kart jos tikrai artistišškai parinktos ir padarytos, gerai balansuotos, eina labai sklandžiai ir greitai, parodo labai daug vaizdų ir įspūdžių. Pats turinys taip pat puikus. Per dvi ir pusę valandų gausi gana gerą vaizdą ir supratimą kaip Lietuva dabar atrodė. Galima be baimės jas rodyti kitų tautų žmonėms. Lietuvos nematęs asmuo susidarys gerą įspūdį Lietuvos gražumui, pažangai ir tvarka. Tuos paveikslus pamatęs Amerikos lietuvių jaunimas tikrai panorės žavėjantis savo tėvų žemės pamatyti.

Pagirtinas p. Januškevičius Jr. darbas ir jo pasišventimas dirbti Lietuvių naudai ir palaiškinti Lietuvos įsigijusį vardą "Grožybės Šalis" atitinkamai atvaizduojant Lietuvą ir jos grožybės spalvuotoji filmoj.

Providence R. I.

Republikonų Valstijos Centralinio Komiteto Pirmininkas, Pierce H. Brereton, Išreiškia Savo Nuomonę.

Gerb. Pierce H. Brereton, Republikonų Valstijos Centralinio Komiteto pirmininkas, šiomis dienomis pareiškė savo nuomonę kaslink balsavimų, įvykstančių po kelių dienų. Jo nuomonė tokia:

Tikras klausimas, kurį Rhode Island valstijos balsuotojai turės nuspręsti ne seimo konstitucijos nališkumą, bet jau laikomas politiškas, partijinis, konstitucijonališkas Seimas, sušauktas savo naudai mažos demokratų politikierių grupės, kuri tikisi per savo tarpininkavimą šiame politiška kontroliuojamame suvažiavime užtikrinti savo tarnystes valdiškose vietose ir sykiu savo diktaturą (valdymą šios valstijos gyventojų). Tikras klausimas, kurį žmonės turės išspręsti sulaukus sekančio antradienio, kovo 10-tą, t.y. ar jie nori naujos Konstitucijos sudarytos ir įvykdytos tos pačios grupės, kuri visiškai nekrepė dėmesio i dabartinę legalę Konstituciją, sulaužė



7 DIENOS I LIETUVĄ

Greiti-traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA
Bremerhavene užtikrina patogią kelionę i Kauną.

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais.

COLUMBUS
HANSA ~ DEUTSCHLAND
HAMBURG ~ NEW YORK

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
252 Boylston St., Boston, Mass.

savo prižadus ir nusistatymus, duotus prieš jų išrinkimą ir įvedė blogą valdymą ir politišką apgavystę i Rhode Island Valstijos valdžią. (Sklb.)

New York, N. Y.

ISPUDZIAI PATRIOTISKUOSE PAMINĖJIMUOSE

Tautininkų klubas, Maspeth, L. I., surengė Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą, sekmadienį, vasario 16-tą dieną. Gerb. A. Šimutis, ka tik atvykęs iš Lietuvos, Konsulato sekretorius, pasakė ilgą prakalbą. Daug klausytojų apsišarėjo, išgirdę kaip mūsų broliai ir sesutės kentėjo laike karo, kaip kovėjo su bolševikais, su vokiečiais ir su lenkais. Antras kalbėtojas buvo A. Kiela, žymus lakunas. Jo kalba buvo smarkiai ir gambiai pasakyta.

Ukrainiečių demonstracija įvyko vasario 23-čią dieną, New Yorke. Susirinko didelė žmonių minia, taipgi lietuvių legionieriai. Daug lietuvių kalbėjojo buvo programoje. Ukrainiečiams matyt patiko lietuvių kalbos, nes jiem suteikė daug plojimų rankomis. Musų Lietuvos vėliava pūso savo kartu su kitų garbinčių šalių vėliavomis. Kaip lietuvių taip ir ukrainiečiai išreiškė savo draugiškus linkėjimus ir ragino palaikyti dar glaudesnius vienybės ryšius. J. Sidabras

Hartford, Conn.

JANUŠKEVIČIAUS SPALVUOTI PAVEIKSLAI

Visiem gerai žinomas vietinis filmininkas Juozas Januškevičius Jr., demonstruos savo Lietuvos garsinius spalvuotus ir krutamus paveikslus Hartforde. Paveikslų vakarą rengia LRKSA 89 kp. kovo — (March) 1 diena, sekmadienio vakare, 7 valandą Lietuvių Parapijos Mokyklos Svetainė, kampas Capitol Ave. ir Broad St. Šį metą Januškevičius Jr. rodo labai gražius Lietuvos paveikslus. Specialiai turi nutraukęs ir rodo Pirmą Viso Pasaulio Lietuvių Kongresą su visomis iškilmėmis ir šventėmis, kuriose dalyvauja musų Klebonas kun. Ambota. Gražu pamatyti sienpiutę, linų rovimą ir mynimą, Lietuvos eigonus, Didele Lietuvos Kariuomenę, visą dukiją, gražius miestus ir šimtus kitų gražių vaizdų. Pamatykit gražiausius Januškevičiaus paveikslus visi. P. D. Q.

KODEL SUV. VALSTIJŲ VALDŽIA VADINA "FEDERALE"

Klausimas: Ar man negalite pranešti, kodel SUV. Valstijų valdžią vadina "federale"?
Atsakymas: Todel SUV. Valstijų valdžią vadina "Federale", kad SUV. Valstijos yra unija arba federacija iš 48 valstijų.

Ekskursijos i Lietuva

Per Gothenburgą, Švediją išplaukia iš New Yorke GEGUŽES 29, 1936 M.

Modernišku motorlaiviu GRIPSHOLM TIESIOG I KLAIPĖDĄ

Laivo nomainant Ekskursiją vadovaus p. Pr. Zaborškis Švedų Amerikos Linijos, Klaipėdos skyriaus vedėjas. Antra ekskursija išplauks LIEPOS 1 D. I KLAIPĖDĄ

Per Gothenburg-Stockholm Ekskursiją vadovaus p. Vl. Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos centralinėje raštinėje New Yorke Lietuvių skyr. vedėjas. Ekskursijas užgyrė LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGA AMERIKOJE

Kiti išplaukimai iš New Yorke DROTNINGHOLM, kovo 21, GRIPSHOLM, balandžio 9, KUNGS HOLM, balandžio 25, GRIPSHOLM, gegužės 5.

Platesnius žinių apie ekskursijas, brošiūrelių ir laivakorčių malonėkite kreiptis i vietinį laivakorčių agentą, arba SWEDISH AMERICAN LINE 154 Boylston St., Boston Mass.

PRAŠOM I TALKA


Visus savo skaitytojus ir bendradarbius užprašome i talką del išplatavimo Amerikos Lietuvis. Mes neišgalim samdyt žmogų, kuris važinėtų po lietuvių kolonijas ir rinkyt Amerikos Lietuviui skaitytojus, bet mes išgalim i kiekvieno lietuviu namus pasiųst uždyką porą Amerikos Lietuvis numerių del pamatymo. O kad tai padaryt, mums reikia adresų tų lietuvių kurie dar neskaito Amerikos Lietuvis.

Todel prašome visus savo skaitytojus ateit mums i talką. Mes prašome jus prišiusť mums NAUJŲ ADRESŲ, o gavę adresų, pasiųsim po keletą pavyzdinių Amerikos Lietuvis numerių pamatymui.

Už jusų pasidarbavimą tariame širdingai ačiui. O su pabaiga šio mėnesio jau turėsime 1936 metų sieninius kalendorius g a t a v u s, kuriuos g a u s dovanai kiekvienas musų skaitytojas.

Amerikos Lietuvis Adm.

UŽKVIETIMO SAVAITĖ



Pirkėjai, pasinaudokite šiaja Ypatinga Savaitė visose A & P Krautuvelyse. Aukščiausios rušies mėšos, daržovių ir kolonialinių prekių, kurių kainos pritaikytos kiekvienos šeiminninkės piniginei.

The Great Atlantic & Pacific Tea Co.

1936 BUICK AUTOMOBILIO PARODA

Buick Geriausias Pirkiny!

5 PASAŽIERIŲ
BUICK
SEDAN
\$1067.

SU PRISTATYMU
PROVIDENCE BUICK CO.
25 Reservoir Ave. — Providence, R. I.

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

V. M. ČEKANAUSKAS

Trakai Daug Visko Matė ir Pergyveno

Dabar Trakai gal nedidesnis miestelis kaip senovėje buvo, bet dėja, skirtumas yra tame, kad dabar Trakai tik turistų lenkų vasaravimo rezortas, vieno kito užsienio aplankomas. Bet senovė Trakai buvo Lietuvos sostinė, vėliau sostni didžiųjų kunigaikščių pasirinkus Vilnių, Trakai visvieno turėjo lietuviškiausią Lietuvos valdovų seimyną — Keistučio ir Birutės, žemaičių valdovų. Trakuose augo Vytautas didysis, vėliau gyveno kiti Lietuvos kunigaikščiai didikai. Juk sakoma, kad Trakuose Vytautas didysis laukė karunos, rengėsi karunuotis Lietuvos karaliumi.

Vytautas gyvendamas ir medžiodamas Trakų giriose: savo jaunystės dienas linksmai praleido, o vėliau jis Trakus gynė nuo užpuolikų. Trakuose daug mušių įvyko, bet Trakų pilies niekas negalėjo užimti laike Keistučio viešpatavimo. Trakus atsibeldė kryživiai — (voiciečiai) keletą kartų, pirmas kryžievių puolimas ant Trakų įvyko 1348 m. Gotfrido Lindeno. Taipgi, 1377 m. kryžiuočiai puolė Vilnių, bet nekludė Traku, nes žinojo, kad ta pilis neįveikiama.

Kronikų padavimai sako, kad Trakus atvyko derybas vesti Kryžievių garsiųjų ir galingi mstrai, 1381 m. Konradas Valenrodas, 1394 m. Konradas Jungingenas ir 1403 m. Verneiris von Tottingenas. Laike kunigaikščio Keistučio karo su kunig. Jegėla, pastarajį rėmė kryživiai, 1382 m. Zolnerio vėdai užpuolė Trakų pili, bet buvo sumušti, turėjo pasitraukti.

Kaip istorikai mums sako, Vytautas Trakuose gyvendamas turėjo 10,000 arklių, jo laikais Trakų miesto gyventojai valdėsi Magdeburgo miesto teisėmis. Tais laikais Trakų pilyje buvo gyvumas, didelės judėjimas, daug svečių ir balių. Suvažiudavo Europos kraštų valdovai pas Lietuvos valdovą svečiuotis, Lietuvos giriose medžioti. Sakoma, kad 1430 metais Vytautas besirengdamas karunuotis suruošė didelį pokilį suvažiavusiems svečiams karaliumis ir kunigaikščiams, kurių tarpe buvo Romos Imperatorius Zigmontas, Danijos karalius Erikas, Maskvos didysis kunig. Bazilijus, Tverės ir Razanės kunigaikščiai, Kryžievių Magistrai, Kardinkų maršalas iš Rygos, Perekopo Chanas, Greikų Ciesorius ir kiti žymūs valdovai ir karžygiai, dalyvavo ir Jegėla su Lenkijos Senatoriais ir karliais (pastarieji tuom kartu konspiravo prieš Vytautą).

Tas didikų susirinkimas kelė tą sąvaidių baliavojo Trakuose belaukdami karunos parvežamos nuo Romos Imperatoriaus, kurią neva slūgtė Popiežius ir kuri lenkams pakeiluje pateko. Tuo laiku Trakuose kasdien svečiams, jų tarnams, kariams ir riteriams išmaitinti piovė 1,400 avinų, po 100 žubrų, daug briedžių, šernų ir kitokių gyvulių, kasdienu svečiai išgerdavo po 700 bosų (bačkų) mido nekaitant vyno ir kitokių gėrymų. Bet senelis Vytautas, butent 86 metų amžiaus budamas sužinojo, kad lenkai konfiskavo jam vežamą karališką karūną, iš susikrimito ir mirė Trakuose, vėliau jo kunas tapo palaidotas Vilniaus Katedroje.

Prisimenant visus senovėje įvykusius padavimus ir istoriskus nuotikius Trakuose, žmogus negali j Trakus žiūrėti kaip į paprastą Lietuvos miestelį da-

bar lenkų valdomą. Priešingai, Trakai lietuviams buvo tuo, kuomi yra amerikonomas Bostonas, lenkams Krakuva. Tatai lankydamos tą lietuvių senovės sosta pilį, aš negalėjau jaustis ramus visur tenai lenkus matydamas; lenkai turistai, kolonistai, valdininkai piktino mane ir mano kolėgą busimą juristą p. Birinčiką.

Tai graži rami vietelė kuri vilioje vilioja pailsusį pasilsėti, piunksnos darbininką, rašytoją ir poetą, tenai medžiagos ir inspiracijos pasisemti. Toki tai yra mūsų seni ir nauji Trakai, nors jie kelėtos kilometrų skiriamai. Tas visas Vilniaus, Trakų, Verkių apielinkų paleitekančia Nerio upė kraštas labai gražus. Šiandiena tas kraštas suvargęs, bet jei būtų buvęs Lietuvos valdomas, tai jo gyventojai geriau gyventų, tenai pasaulio turistai linksmai dieneles savo praleistų ir daug savo turtų to krašto įturinimui paliktu.

Trakų Restorane

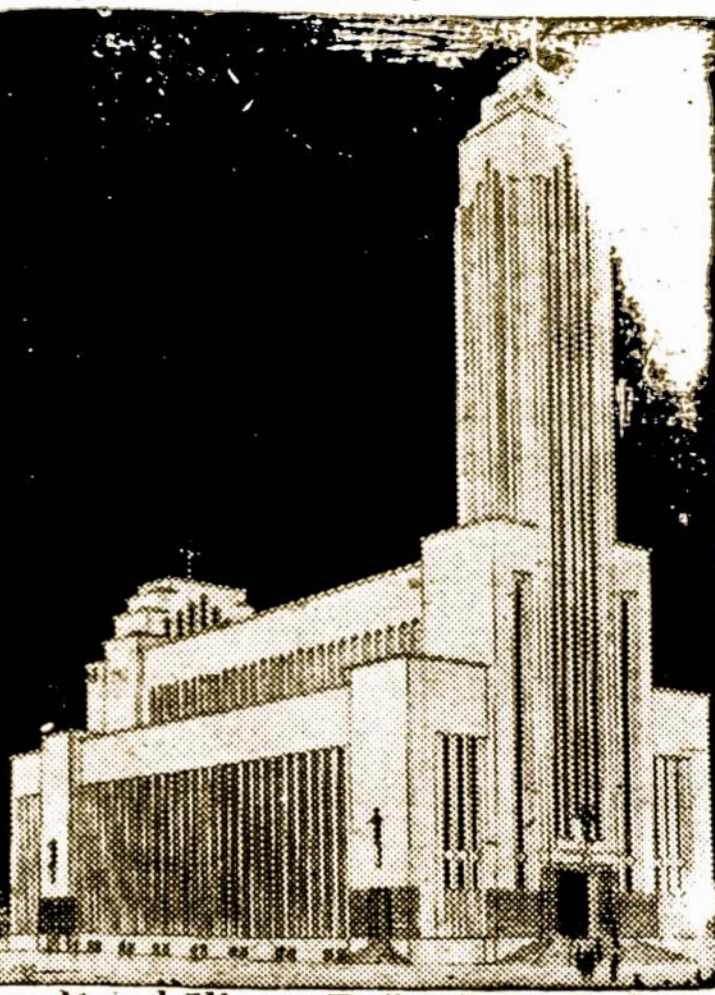
Pasivažinėję, padainavę Trakų ežeras besirstydami, aplankėm grafo Tiškevičiaus rezidenciją, pasižvalgėm jo sode, laiveliu sugrįžom į Galvos ežero kraštą, bet pirm išėjimo nuo pilies užkalbino mus senelis, stovintis prie įžangos kasos. Jis apsidarė, lenkų arti nematydamas, tarė: Mieli ponai, jūs esat lietuviai, prašau nusiprikt Trakų vaizdą.

Mes nusistebėjom girdėdami senelį lietuviškai pusėtinau gerai kalbanti, o mes jį laikėm "prošepanu" lenku. O, kad jūs žinotumėte kaip man širdį skauda lenkams tarnaujant ir saugo jant lietuvių didžiavyrių svenavietę, šią šimtmetinę pilį! Kaip užgirdau judu lietuviškai kalbant, drįsau užkalbinti. Malonus senelis, gimęs Punioje, jo tėvas buvo rusas, o motina lietuvaite, jis jaučiasi lietuviu, o ne lenku, nors lenkiškai kalba ir lenkams tarnauja. Tikrai labai malonus tas mūsų senelis, pilies sargas.

Parodė jis mums lenkų iškasėnas Trakų pilies. Atrakino budelę, įsivedė mus ir viską aprodė išaiškines, pardavė mums Trakų vaizdų paveikslėlių ir atsiseikino su mumis, pareiškėdamas: "Dieve duok kad kol aš gyvas esu, sulaukti lietuvių kariū čionais j šią pilį. Ne, mano mieli, ne aš vienas čionai lietuvius vargstu, dauguma mūsų žmonių, mes lauksim savo brolių, Lietuvos karių ateinančių taip kaip saulės užtekancios ryto metu!.. Sudiev, mieli lietuviai, sudiev!..." Lydėjo jis mus j valtelę.

Mudu su p. Birinčiku atvykom j restoraną lenkiškomis vėliavomis padabintą, bet vis dar tas senelis mūsų mintyse buvo, jo žodžiai skambėjo. Buvom išalkę, o neparagavus Trakų ežerų žuvų, negalima išvažiuoti — sakė mano kolėga. Trakų žuvys gardžios, kitur tokių nėra.

Susėdom prie stalo, visur aplinkui mus lenkiška tvanki atmosfera, lenkai turistai iš Lenkijos atsibeldę, restorane susirinkę žuvų valgyti. Mes kalbėjome išdidžiai lietuviškai, nepaisydami lenkų ir kitokių žmonių. Bet, kuomet pradėjom rinktis žuvis, o norėdami paragauti lydekų, lynų, mekšrų ir kitokių, rodavojomės mudu lietuviškai kalbėdami, patarnautojas stovėjo šalia mūsų laukdamas užsakymo, mes manėm, kad jis mūsų kalbos nesuprato, bet vėliau pasirodė, kad ir jis lietuvis, tik



Priskėlimo Bažnyčia, Dabar Statoma Kaune. Joje Bus Tautos Panteonas, Kuriam Bus Laidojami Lietuviai Nusipelnę Vyrai. Šios Bažnyčios Kertinis Akmuo Pašventinas 1934 m. Birželio m. 8 d., Per Pirmąjį Lietuvių Tautinį Euchoristinį Kongresą..

del biznio lenku įponuoja, lenkišku kailiu užsivilkęs, su žmo- nele savo lenkiškuoja "po tuteišemu" ir daro neblogą biznį iš turistų lenkų. Gyvuok mielas tautietii! — palinkėjom mes jam laimės.

Užrašykite Savo Įspūdžius Ponai

Savininkas padavė mums knygą sutaisyta surinkimui svečių įspūdžių užrašus. Joje prirašyta visokių įspūdžių ir anekdotų keliomis kalbomis. Kelėtas užrašų angļu kalba, rusų, lenkų daugiausia, latviškai, estiška ir vokiškai. Vienas estas poetas rašytojas yra užrašęs: "Džiaugiuosi patekęs j Trakus, skaniai pavalgęs Trakų žuvų, pasigerėjęs gražia Lietuvos gamba ir lietuvių bočių palikimais — pilies griuvėsiais. Trakai, tai lietuviškas kraštas, bet dabar Lenkių vadinamas".

Anglo užrašė tarpe kita ko pasakytą: "Ar gi šis kraštas lenkiškas? Juk tie griuvantii murai, pilies sienos, tai lietuvių palikimai". O rusų jauna studentė šako: "Trakai" — tipingas miestelis, graži vietelė žavejanti. Trakai tai poetų mėgiama vieta, šaltinis jų inspiracijai,

Gaila Buvo Skirtis su Pavergtais Vilniaus Lietuviais. Sudiev Vilniečiai, Gal Daugiau Aš Jusų Nematysiu! Sudiev sostinė Vilnius Ir Gedeminkalni!

Ketvirtadieny liepos 18 d. lydėmas gerbiamų Vilniaus liet. veikėjų, gerb. Dr. D. Alseikos, "Vil. žodžio" redakt. p. J. Latvio, p. Birinčiko ir kitų atvykav j Vilniaus geležinkelio stotį, čia radau nemažą burelį susirinkusių veikėjų ir Vilniaus Univer. studentų pasakyti man sudiev, palinkėti laimingos kelionės j nepriklausomą Lietuvą ir Ameriką. Gaila buvo man skirtis su maloniais Vilniaus lietuviomis, bet neišvengiamas dalykas. Tatai nuosirdžiai paspaudžia aš Vilniečių dešines, broliškai pasibūčiavom, sudiev mieli Vilniečiai! Gal kaip kita sykį atvažiuosiu j Vilnių rasiu jus laisvus, gal tada plevėsuos Gedeminkalni Lietuvos trispalvė!... Sudiev visiems, sudiev!...

Sudiev mielas sveteli — atsakė jie man visų vienu balsu. Butų gerai ir maonu Tamistą kita kartą sulauktį iš tolimo krašto — Amerikos, butų malonu jei rastai minus laisvus ir geriau prasigyvenusius. O sugrįžęs Amerikon pasakyk mūsų broliams ir sesutėms kaip mes čia gyvenam ir vargstam lenkų spaudžiam ir persekiojami. Pasveikink Amerikiečius mūsų vardu — tarė gerb. Dr. D. Alseika, kuris turi ne vieną pažįstamą Amerikoje. Palinkėk Amerikos lietuviams nuo mūsų laimės ir gero vis — skambėjo Vilniečių prašymai.

Gerai, pasakysiu Amerikos lietuviams kaip jūs gyvenant, kaip vargstate, pasveikinsiu visus Amerikos lietuvius jūsų vardu, perduosiu jiems jūsų širdingus linkėjimus ir padėką už suteiktą pagalba. Tuom kartu traukini vadas — konduktorius sušuko: "Poįedziam, prosze panie, poįedziam! "Visi kelieviai sulipt traukinio vagonuosna, įlipau ir aš. Vilniečiai lydėjo mane savo akimis vagono koridoriuje prie lango stovinti, nosinėmis jie mosavo. Bet greitai traukinis dundėjo linkui rytų pusės —

nenuoštabu, kad lietuvių tauta mėgsta dainą ir poeziją". Bet lenkų užrauose nieko apie lietuvius ir jų bočių palikimus Trakuose neprisimenama, gerėjasi lenkai Trakų gražiū vaizdu, gražiais ežerais ir skanionis žuvmis, rašomi visoki anekdotai, galima sakyti, bereikšmės.

Mudu su Birinčiku prirašėm po lapą lietuviškai, aš parašiau lapą angliškai, o jis lenkiškai, bet lietuvių žodžiais ir prasme; reklāmą mes Trakams padarėm, įrašėme viską kas būtų svetims, šaliui įdomu žinoti apie Trakus, rašėm kas tik mums j mintį atėjo. Bet dėja, kyla klausimas ar mūsų įspūdžių užrašai paliks toje knygoje, ar lenkai neįspleš tuos lapus? Berašydami ir skanias žuvis bevalgydami, susivėlavome, paskutinis autobusas išėjo j Vilnių mus palikdamas Trakuose. Mes pasisamdėm žydelį, kuris atvežė mus j Lentvaravą jau prietemoje, iš Lentvaravo j Vilnių grįžom traukiniu. Džiaugiausi, kad taip maloniai ir įspudingai praleidau dienele savo prabočių žemėj — Trakuose.

Latvijos rubežiaus. Aš nors susijaudinęs buvau persiskirdamas su maloniais Vilniaus lietuviomis, bet dabar džiaugiausi, kad vėl važiuoju. Džiaugiasi delto, kad už valandėles busiu kitam Lietuvos rytų lietuviškam centre — Švenčionyse. Smarkiai plakė mano širdis iš džiaugsmo, nes artėjau prie paskutinio sustojimo rytinėje Lietuvoje, lenkų valdomoje.

Gražus Vilniaus Krašto Vaizdai

Žiūrėjau per langą ir gerėjaisi Vilniaus krašto gamtos gražiais vaizdais. Manau sau: na, jei bučiau piešėjas, tai tikrai nupieščiau gražų Vilniaus krašto vaizdų paveikslą. Vargiai rastum kita tokį kraštą, turinti tokius gražius reginius kaip Vilniaus kraštas.

Bet dėja, besigerėdamas gražiais vaizdais, negalėjau gerėtis tenykščių lietuvių ukininkų matomu gyvenimu. Pakelėje mačiau aš juos lauko darbus dirbančius, rūgius piaunančius, šienelį vežančius. O, kokį blogą įspūdį jie man darė savo suvargusiu gyvenimu. Menki jų arkliai, padarai, vežimėliai, suvargę žmonės, išblįškę jų veidai, visi jie paniurę nelinksmi.

Tikrai, visur mačiau labai paniurusią nuotaiką. Moterėlis ir mergužėlės rugelius piauodamos nedainuoja rugiapūtės dainelių, o juk atsimegu, kad seniau Lietuvoje rugelius piauodamos moteris ir mergelės gražiai ir linksmai dainuodavo, ypatingai, Vilniaus krašte daina nuolatos skambėdavo, tas kraštas visados buvo lietuviškų dainų kraštas! Tenai niekuomet be dainų rugeliai nebuvo piaunami. Teko patirti, kad lietuviška daina lenkams nepatinka, tatai lietuvaiteis rugelius piauodamos savo vargelius, prinokusius rugelius ne dainelėmis apdainuoja, bet galionis ašerėlėmis aplaisto, todėl ne-

DANGER AHEAD! don't walk into a trap blindly

On March 10th citizens of Rhode Island will vote on the Question:

"Shall a convention be held for the purpose of revising, altering or amending the constitution of this state so limited that the present number of Senators and Representatives in the general assembly of no city or town shall be decreased?"

The real question to be decided by the voters of Rhode Island is: not whether or not a Constitutional Convention shall be held, but whether or not a political partisan Constitutional Convention shall be held, designed by and for the benefit of a small group of politicians who hope through the medium of this politically controlled Convention to insure their continuance in public office. FOR THE SAKE OF GOOD GOVERNMENT AND THE CONTINUANCE OF REPRESENTATION IN STATE GOVERNMENT WHICH YOU NOW HAVE, VOTE ON MARCH 10th. DON'T WALK INTO A TRAP BLINDLY!



CONSTITUTIONAL CONVENTION

REPUBLICAN STATE CENTRAL COMMITTEE
PEIRCE H. BRERETON
CHAIRMAN

Liudi Pavergti Jaunuoliai

Gražus Vilniaus kraštas, bet nyki jame nuotaika. Dabar ne dainos tenai skamba, bet dejavimai, bėdavoįimai ir tankiai verkimai. Nuliudę rytų Lietuvos mergelės, neramų ir berneliai, nes už metų kitų jiems reiks stoti j Lenkijos karuomenę, kurios jie ne tik nekencia, bet ir matyti nenori. O išlikti nuo karuomenės tarnybos nėra galimybės.

Vilniaus krašto jaunuoliai norėtų emigruoti, pabėgti nuo tarnavimo Lenkijos karuomenėje, bet kur pabėgti žmogus, juk jau visur emigrantams keliai pastoti. Greta to, juk kaip gi paliksiu savo senelius — tėvelį, matutę ir savo jauną sesutę? Tokios dabar rupestys ir problemos Vilniaus krašto jaunų lietuvių. Bet visgi rytų Lietuvos jaunuoliai randa budus išbėgti j nepriklausomą Lietuvą per demarkliniją įstoja j Lietuvos karuomenę ir linksmai dainuoja kartu su lietuviškas grįždami iš pratimų lauko j kareivines. Bet kiekvienas tokis "pabėgėlis" jau grįžti j Vilniaus kraštą negali, palieka nepriklausomą Lietuvą, gauna tarnybą ir gyvena.

Tatai žvelgdamas j Vilniečių liudną gyvenimą, bežiurėdamas aš j juos rugelius piaunančius ir šienelį grebiančius, kartu su jais aš liudėjau traukiniu važiuodamas per rytinę Lietuvos dalį lenkų valdomą. Tokių vaizdų ir liudnų minčių kamuojamas, aš pakilau ir pasileidau eiti per vagonų koridorius besižvalgydamas. Antros klesos vagonuose keleivių mažai, tik lenkai karininkai, valdininkai, keli pramonininkai, o pirmos klasos vagonai, galima sakyti, visiškai tušti, bet trečios klasos vagonuose žmonės susigurdę kaip silksė bačkoje; tenai aš mačiau biednuomenę — kaimiečius, žydelius ir tarnautojus; girdėjau aš juos kalbančius įvairiomis kalbomis: lenkiškai, lietuviškai, žydiškai, gudiškai ir rusiškai, tikras mišinys. Aš supratau, kad jie žiūrėjo j mane su pavydu ir nusistebėjimu, supratau jų jūtį mintis. Be abejonės jie matydami užsienietį nepažįstamą žmogų žingėdavo: "Ko tas ponas čionai vaikšto, kodėl jis j mus simpatingai pažvelgia? Juk lenkai ponai j trečios klasos vagona nepasirodo, o šis ponas visai kitokio budo žmogus! Ko jis čia žvalgo? Kas jis tokis ir iš kur jis atvyko?"

Aš pilnai supratau jų mintis ir nuostabumą; jų veiduose išreikša viską pasakė, iš jų veidų kaip iš knygos lapų aš patyriau jų jūtį mintis. Na, gana man čia žvalgytis — pamaniau sau — ir staiga sugrįžau j savo vietą antroje klesoje, vėl prie lango sėdėdamas aš žvelgiau j lauko darbus dirbančius ukininkus, klausiaisi lenkų keleivių karių ir civilių žmonių kalbų, kartais pažvelgdavau j laikrodėlį ir skaičiau minutes, tėmijau stotis, nes nenorėjau pravažiuoti pro švenčionėlių stotį kur manęs laukė švenčioniečiai.

Patiko Jie Mane Pusiaukely! Kodėl?

Stebėtina, bet švenčioniečiai sugalvojo, kad reikia mane pasitikti pusiaukely ant traukinio. Aš jų tokio plano nežinojau. Važiudamas pamaciau per vagoną einančius du jaunus inteligentiškus švenčioniečius, p-lę Elena Horodničiūtę ir p. M. Gudėną. Jie pereinami per vagonus tėmijo, pasižiurėdavo j kiekvieną keleivį, atrodė, kad jiedu ko nors ieško, gal pažįstamo — pamaniau aš. Girdėjau juos lietuviškai kalbant, bet nesupratau apie ką jiedu kabėjosi eidami, jie ir j mane pažvelgė, supratau, kad jie mane išskyrė iš kitų keleivių, supratau, kad esu užsienio žmogus, bet neužkalbino, nes nemane, jog esu jų laukiamas svečias. Už kiek laiko ir vėl jiedu eina besižvalgydami.

Dabar aš nugirdau jų kalbos tėmą. Manau sau: neįjau jie manęs ieško, pusiaukely nuri pasitikti mane? Aš pakilęs pasekiau juos j kitą vagoną, klausiaiu jų kalbos ir supratau, kad tikrai jie manęs ieško. Aš prisitarius prieš jiu paklausiau: dovanookit man už žingėdumą, norėčiau paklausti Tamistų ko ieškote, pažįstamo ar svečio?

Abu jie nusistebėjo išgirdę užsienio žmogų lietuviškai kalbantį. Bet p. M. Gudėnas ilgai nelaukęs atsakė paaiškindamas, kad buk jiedu laukia svečio iš Amerikos.

Ar galiu paklausti kaip pavardė jūsų laukiamo svečio?

Taip, kodėl ne — atsakė p. Gudėnas, — mes laukiam p. Čekanausko.

Na, jei taip — sakiau aš linksmai — tai turiu garbės pareikšti, kad aš esu tas amerikietis Čekanauskas. Ir vėl mano kolėgos nustebo, bet p. Gudėnas, kuomet aš jo pavardę paminėjau, apkabinęs mane lietuviškai pasveikino ir perstatė p-lę E. Horodničiūtę. Sugrįžom j mano vagonė užimamą vietą ir kalbėjomės širdingai.

Na, me džiū pasakykite kodėl mane pasitinkate pusiaukely net traukiniu — paklausiau aš žingėdaudamas patirti priežastį.

Matai, mielas sveteli, — sakė p. Gudėnas, — mus iš švenčionėlių atlydėjo lenkų žvalgybinis j švenčionėlius, mes manėm, kad gal jis turi žinių apie Tamistos atvykimą j mūsų miestą, tatai pasislepėm nuo jo ir įsėdė j traukinį važiuovom j Podbrodžių stotį, tenai persėdom j Tamistos traukinį, manėdami, kad Tamistą rasim ir įspėsim.

Kame dalykas? Juk lenkai negali priskabinti prie manęs, aš jų nebijau! Lenkai nežino kas aš tokis, — aiškinau jiems ramindamas juos.

Tamista sakai lenkai nežino kas esi?, — paklausė nuostabiai p-lę Horodničiūtę, — juk Tamistos paspartas jiems pasako kas esi ar ne?

Taip, bet pagal pasporto informacijas, aš esu visai kitas žmogus. Matote, aš esu prisidengęs "incognito" skraiste — juokavau aš, bet jiedu stebėjosi. Tuom kartu pasiekėm švenčionėlių stotį, p. Gudėnas nuėjo savo keliais, o mudu su p-lę Horodničiute ejom j stoties vidų, lenkų žandaras pamatęs mane su šiaudine kepure, supratau, kad esu užsienio žmogus, skyrė man ir panelei kelią pro žmones.

SPARNUOTI LIETUVIAI
DARIUS IR GIRENAS
14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

Parašė P. JURGELA
TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.
184 pusl. su 86 paveikslais; tvirtin šilka. KAINA \$1.50, slūdiant paštu 1.65.
Reikalaukite:
Amerikos Lietuvis

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00 One half year 1.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsienio—Lietuvoj 2.00 Pusei metų 1.00 Atskiras numeris 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

PASTABOS DEL PASTABŲ

1. Laikraštinių pavyzdys. Pasiuntinys pastabos del p. Roger Shaw straipsnio "Behind the Foreign News" susilaukė p. Shaw atsakymo; jis šaro taip: "Brangus Pone žadeiki:

rašyti ką tik nori, gali netikėti Pasiuntinys pranešė, bet gerb. "K" negali paneigti fakto, kad Lietuva ir Vatikanas tebeturi tarpusavyje diplomatinius santykius ir kad Vatikanas dabartinis atstovas Lietuvai yra Mgr. Arata, o Lietuvos atstovas Vatikanui yra Dr. K. Grauzinis. Čia neturi ypatingos reikšmės, ar mons. Arata gyvena Kaune ar Rygoje, ar jis yra atstovas ne tik Lietuvai bet ir Latvijai. Juk ir pav. Amerikos ministeris Lietuvai gyvena Rygoje ir yra tuo pat metu atstovu Latvijai ir net Estijai.

Gavau Tamstos labai gabią parašytą laišką suteikusi man didelio susidomėjimo. Vieni Tamstos paliesti klausimai vykusiai paaiškinti ir aš esu labai dėkingas už papildomas informacijas.

Tatgi, kalbant apie dabartį, yra neginčijamas faktas, kad tarpe Lietuvos ir Vatikanu yra reguliarūs diplomatiniai santykiai. Bet jei Bostono kunigai ir gerb. "K" turi galvoje praeitį, tai jie turėtų neužmiršti ir to apgailėtino nuotikio su Vatikanu atstovu, kuris įvyko dar seimų laikais. Bet praeities priguli istorijai, gi mums rūpi dabartis ir ateitis. Dabartis ir ateitis konkordato ir gerėjančių santykių su Vatikanu išimtinai priklauso nuo racionalių logingų suderinimo tautinių principų ir religinės laisvės. Lietuvos Vyriausybė kaip tik ir eina tuo aukšnio vidurio keliu, nors tas kam ir nepatiktų, arba to nesupratus politikai tautiniai ir tikybinių ekstremistai, kurie sau dažnai pavelyja tokią tautiškos Lietuvos Vyriausybės taikią taktiką pravaržuoti "katalikų persekiojimu." Gerb. "K" nėra reikalo sielos dėl jaunimo Lietuvoje: ten pasirūpinta, kad žemesnioje ir vidutiniškoje mokyklose jaunimas nebūtų skirstomi į kuopeles, partijėles, net sąjungas; vietoje jų įvairaus plauko kunigų, Lietuvos mokyklose pasekmingai, kapelionams padedant, veikia "Lietuvos skautai", kurių obalsis yra tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui. Ar gi tai yra "bedieviškas" auklėjimas? Jei Amerikos jaunimas, kaip gerb. "K" rašo, "dažnai skaito lietuvių tapatinga bedievybei", tai čia jau bene yra liudnas čionykščiu dvasiškų tėvelių išradimas, bet ne Lietuvos švietimo politikos kaltė.

Savo laiku aš šiek-tiek studijavau lietuvių kalbą ryšium su sanskritų kalba, ir žinau jos reikšmę filologijoje.

4. Nuotikis su prof. Dovydaičiu. Bostono lietuvių laikraštyje "Darbininke" iš 18 vasario dienos skaitome, kad ten buta priimta rezoliucija, kurioje reikiama užuojautos prof. Pranui Dovydaičiui, "kurį Lietuvos tautininkų vyriausybė atleido iš V. D. Universiteto profesoriaus pareigų del katalikybės ir veikimo toje srityje." Eilinis pilietis katalikas, tokius žodžius perskaitęs gali sudaryti sau vaizdą, kad Lietuvoje ištiko "katalikai persekiojami". Kadangi taip nėra, tai, einant principu "audiatu et altera pars", (tebuna išklaustyta ir antroji pusė) pažiūrėkime, ką del prof. Dovydaičio atleidimo sako Lietuvos švietimo Ministerija; "Lietuvos Aided" yra pilpęs laikraštinių pasikalbėjimas su švietimo Ministeriu, kad prof. Dovydaičio, atleidimas, formaliai imant, yra teisėtas, nes pasielgta sulyg Universiteto 21 str., kad Lietuvos valstybės tarnautojai del politinių ir religinių įsitikinimų iš tarnybos nešalinami, kad prof. Dovydaičis sau leidžia kioti jam nepatinkamus asmens neleistinai žodžiais jau buvo pirmiau komendanto baustas ir išpėtas laikytis tvarkos, kad prof. Dovydaičis iš tarnybos atleistas del veiksmų nesuderinamų su valstybės tarnautojo pareigomis, butent: "P. Dovydaičis verčia kapelionus slaptai organizuoti mokyklose uždraustas kuopeles. Tiems kapelionams, kurie neklauso tų jo instrukcijų, p. Dovydaičis atvirai grąšina. Toks tarnautojas, kuris terorizuoja

Pavartojau žodį "Slavic" vien tik del to, kad jisai yra daugiau suprantamas mūsų skaitytojams.

5. Atsisakymas, atleidimas arba aplamai koks bebūtų spandimas darbininkų uo, kad jis skundė savo šeiminką, arba buvo liudininku prieš jį kokioje nors byloje pagal šį įstatymą.

Labai susidominau spausdiniu, kurį Tamsta man atsiuntė ir jį pasilaikysiu savo nuolatinei informacijai.

6. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

Aš esu tos nuomonės, kad Lenkija netinkamai pasielgė su Lietuva Vilniaus reikale, ir Tamstos pastabos del Klaipėdos yra vertos dėmesio. Apie Lietuvos armijos didumą pasinaudojau žiniomis iš vėliausio Pasaulinio Almanacho. Gerai žinau, kad Lietuva nėra agresyvi, ir kad jinai esanti sunkioje padėtyje.

7. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

Tikiu, kad, bendrai, mano žinios apie G. P. U. yra teisingos, bent atžvilgiu tos "hard-boiled" organizacijos pirmomis dienomis.

8. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

Teisybė, esu labai susidomėjęs Pabaltės valstybėmis ir mano jausmai Tamstos šalies atžvilgiu yra draugingi.

9. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

Didžiai inteligentiški laišakai, kaip Tamstos, yra ypatingai branginami mūsų redakcijoje.

10. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

Tamstos nuosirdus draugas, Roger Shaw."

11. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

Sąžiningas laikraštinkas ir nebenda savo klaidų ginti, bet, priešingai: dėkingas už jo klaidų nurodymą.

12. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

2. Del mūsų pranešimo "Netikėti demokratybės gėnėjai", kuriame buvo išpėjama, kad "bendrojo prunto" organizavimu lietuvių kolonijose užsiima vien bolševikai, kuriems "parupo" demokratija ir net Lietuvos nepriklausomybė, bet tik kaip pašėkerę talkininkams gaudyti ir kaip laikinąjį priemonę "proletariškai diktaturai" progos beieškant.

13. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

Amerikos lietuvių spauda, išskyrus komunistinę spaudą, kaip ir galima buvo tikėti, — pasisakė aiškiai prieš "bendro fronto" viliojančią agitaciją.

14. Atsiminimas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

3. Kaipgi ištikrųjų yra su Lietuvos ir Vatikanu santykiais? Kiek laiko atgal straipsnyje "Del Stiprinimo Santykių su Lietuva" mes buvome pranešę, kad tarpe Lietuvos ir Vatikanu kaip diplomatiniai santykiai, taip konkordatas tebėra tvarkoje ir galioje, kad Vatikanu atstovas Lietuvai mons. Arata lankosi Lietuvos Užsienio Reikalų Reikalų Ministerijoje ir kad Bostono kunigų protestas, buk Lietuva esanti išvairiusi Vatikanu atstovą, neatitinka tikrovei. Bostono "Darbininko" gabiusias rašytojas gerb. "K", gindamas Bostono kunigų protestą tam mūsų pranešimui netiki ir skelbia, kad "mons". Arata yra atstovas Latvijai, o ne Lietuvai, kad Popiežiaus atstovas buvo išvarytas ir dar nesugrąžintas." Žodžiu gerb. "K" nesvyruodamas skelbia, kad diplomatiniai santykiai tarpe Lietuvos ir Vatikanu esą visai nutraukę ir kad mons. Aratos vizitas Lietuvos Užsienio Reikalų Ministeriui būs atsitiktinas, kad mūsų nurodymas jį atkivyskupo vizitą esąs "mizernas argumentas" ir prie tos progos gerb. "K" prisimena a. a. mons. Bartoloni. Gerg. "K" gali savo laikrašty

DARBININKŲ VAGNERIO ĮSTATYMAS ŽIEMIŲ AMERIKOS JUNGTINĖSE VALSTYBĖSE

Šių metų liepos mėnesį įsigaliojo naujas federalinis įstatymas, pagamintas senatoriaus Vagnerio, kad apginti darbininkų ir tarnautojų teises kolektyviai tartis su darbdaviais apie samdos ir darbo sąlygas ir užtikrinti jiems kaikurias kitas, svarbias privilegijas.



KARAS! 20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtinės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaidžiai aprašyta W. T. SCANLON'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MUSŲ!" (God, have mercy on us!) 400 pusl. Gražus, tvirti aparatai, "Nedaugelis likusių knygų su gerais aparais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)". Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis 14 VERNON STREET - WORCESTER, MASS.

LIETUVOJ KELIAMA MINTIS SKIRTI PREMIJAS UŽSIENIO LIETUVIŲ RAŠYTOJAMS

Jau antri metai, kai Lietuvoje yra skiriamos įvairios pinigines premijos jos rašytojams. Didžiausia premija yra valstybinė. Ji yra 5000 litų sumoje. Kitas premijas skiria kelios knygų leidyklos, kultūrinės organizacijos ir turtingesni privaciai asmenys. Šių literatūros premijų tikslas — paskatinti rašytojus kurti vis geresnius literatūros veikalus ir juos paremti medžiaginiais. Dveju metų patyrimas parodė, kad literatūros premijų skyrimas savo tikslo pilnai pasiekia. Jau 1935 metais Lietuvoje pasirodė daug daugiau ir daug vertingesnių rašytojų raštų. Patys rašytojai tarp savęs ima lenkyniauti, stengiamiesi duoti vis geresnius, vis didesnius literatūros veikalus.

To įstatymo tikslas, jeigu ne pašalinti visiškai, tai nors pagal galimybę sumažinti priežastis ir akstinus darbininkų judėjimų ir nesuspriatimų, kurie dažnai veda į nuostolingus kraštui susirėmimus ir streikus.

Vieną iš svarbiausių priežasčių tokiems nesusipratimams įstatymas atvirai mato kaikurių stambių darbdavių siekime sumažinti darbininkų teise laisvai organizuoti į darbininkų unijas pagal savo pasirinkimą ir norą ir teise kolektyviai tartis su darbdaviais per savo laisvai išrinktus unijų atstovus.

Po pirmojo pasaulio lietuvių kongreso tarp Lietuvos ir užsienio lietuvių užsimezgė daug glaudesni santykiai. Tai, ryškiai matyti iš to susidomėjimo užsienio lietuvių gyvenimu, koks dabar yra Lietuvoje. Kiekviena žinėle, pasiekusi Lietuvą iš užsienio lietuvių kolonijų, plačiu aidu nuskamba spaudoje ir visuomenėje. Jeigu Lietuvoje dabar taip domimasi smulkesniais gyvenimo įvykiais, tad, suprantama, kad domimasi ir užsienio lietuvių literatūrinio gyvenimu. Bet ligšiol tarp Lietuvos skaitančiosios visuomenės ir užsienio lietuvių rašytojų nėra

Įstatymas pripažįsta, kad nesant visiškų darbininkų laisvės šiuo požiūriu negali būti ir kalbos apie visišką šalių lygybę darant samdos sutartis darbininkų ir darbdavių tarpe. Ir, nors žiūrint grynai juridiskai, šalytės kiekvienoje sutartyje laikomos lygionis ir laisvomis, tačiau, esant darbininkams neorganizuotiems, ta lygybė pasiŖod esanti grynai formališka, gi iš esmės, esant darbdavių ekonomiškai galiai, neorganizuotas darbininkas visuomet nepalyginamai silpnės už savo samdytoja.

taipresnių santykių. Gal del to užsienio lietuvių literatūra Lietuvoje yra permažai pažįstama. Jos čia nėra knygų rinkoje. Tarp Lietuvos visuomenės ir užsienio lietuvių literatūros kurčių, be abejo, reikalingas tarpusavys pasipažinimas, tampresnių santykių ugdymas. Šį klausimą dabar iškelė žinomas Lietuvos rašytojas "Lietuvos Aido" vyriausias redaktorius Vytautas Jakševičius — Alantas. Šiuo klausimu "Lietuvos Aide" jis rašo: "Išvykę į svetimus kraštus mūsų broliai suorganizavo ne tik įvairias draugijas, ekonomines organizacijas, parapijas, bet sukūrė ir savą lietuvišką literatūrą. Rašoma Jungtinėse Amerikos Valstybėse, rašoma Pietų Amerikoje ir kitur. Tačiau ligi šiol ta užjūrio lietuvių literatūra nėra susilaukusi iš metropolijos pusės nė dvasinio nė medžiaginio paskatinimo. Vienas iš tokių paskatinimų, be abejo, butų premijos paskyrimas. Premijų paskatintų mūsų užsienių rašytojų rašyti daugiau ir, gal but, geriau, tai viena, o antra, mūsų visuomenėje ir mūsų rašytojų tarpe sukeltų didesnę susidomėjimą išeivių literatūra, trečia, pati išeivija labiau susidomėtų savais rašytojais, ypač Amerikoje, kur taip mėgstamas rungtyniavimo principas ir, pagaliau, patiems išeivijos rašytojams butų dide-

Toji šalių lygybė iš esmės padaro neišvengiamą uždabio mažinimą ir sumažėjimą plačių gyventojų sluogsnų perkamosios galios, kas savo keliu tik didina laikas nuo laiko pasikartojančius ekonominius sutrikimus ir sunkmečius.

mančiai, šiuo atveju aiškiai pasirodė. Šiauri, pusiau akli pramonės sluogsniai — priešingi tam įstatymui ir spėja jo atšaukiam per Aukščiausį Teismą remiantis, tuo, kad jis principu kertuoja straipsnius En — Ar — Eį Įstatymo, pripažintu jau nekonstituciniu del tos priežasties, kad valstybių vidujiniai pramonės santykiai gali buti tvarkomi tik atskirų valstybių, bet jokiu būdu ne Federalės Valdzios.

Turint galvoje tokį darbo gynnimą įstatymas sukuria tam tikrą centralinį organą iš trijų narių, kuriuos skiria Prezidentas, vardu Tautinis Darbo Santykių Biuras (National Labor Relations Board), kuris gali organizuoti ir steigti vietose sryčių ir kitokius vietinius jam pavedamus organus ir skirti kiekvienam atskiram atsitikimui taikintojus, sprendžius, igaliojinius ir tarpininkus.

Kur gi paslaptis tokios pramonės sluogsnų ištikimybės kiek pasenėjusiai kaikuriose dalyse Konstitucijai? Kodel jie su putomis ant burnos stovi už atskirų valstybių teises tvarkyti kiekvienai savo darbininkų ir pramonės santykius? Ar ne vistiek, kas išleis įstatymą apsaugoti darbininkų reikalus, ar atskiros valstybės, ar Centralinė Valdzia?

7-tame str. įstatymas tokiu būdu nustato darbininkų teises: "Darbininkai turi teise laisvai organizotis, sudaryti įvairias darbininkų sąjungas, dėtis į jas ir padėti jau esamosioms, turi teise kolektyviai tartis su darbdaviais apie samdos sąlygas per savo laisvai išrinktus atstovus ir laisvai derinti įvairių darbininkų organizacijų veikimus tam pačiam tikslui ir savišalpos ir bendro gynnimosi tikslui".

Reikalas išaiškinamas labai paprastai. Atskiros valstybės bejęgės tuo požiūriu. Pagerinti darbininkų padėti kokioje nors vienoje valstybėje reikia tuojau pat pastatyti savo pramonę blogon padėtinį palyginus su lenkyniuojančia pramone gretimose valstybėje, kuri tokio pat pagerinimo nepadarys. Po to, pramonė apels nepatogia jai valstybė ir persikels į kitą, labiau jai tinkamą. Ir pramonininkai tą žino.

Si plati formulė, ypač jos paskutinėje dalyje, jima ir teise streikuoti. Tačiau, nesitenkindamas tuo, įstatymas kitoje vietoje laiko reikalingu tam tyčia pastebėti, kad joks jo aiškinimas heturi siaurinti darbininkų teises streikuoti.

Tik Centralinė Valdzia gali sėkmingai imtis priemonių gerinti darbininkų bukė, ir, jeigu Konstitucija tuo požiūriu tokių teisių jai neteikia, tai ji turi buti pataisyta įstatymišku, jos pačios numatytu keliu.

Kitame straipsnyje įstatymas draudžia pramonininkams eile veiksmų, kuriuos apibudina, kaip nesąžiningus.

— "Jeigu Aukščiausias Teismas pripažįsta Konstituciją esant nepakankamai plačia, kad leisti Federaliai Valdziai ginti "samdomus darbininkus" nuo iš-

nesąžiningais pripažįstami šie veiksmai: 1. Išimaisymas, sulaukimas arba privertimas darbininkų, įjėm vykinant teises, įstatymo užtikrintas aukščiausi paduotame 7-me straipsnyje.

A. Vitkauskas

Sveikatos Skyrius

Apie Smalkes Ir Alkoholi

Alkoholio ir smalkių susijungima labai pavojingas. Įsigėres automobilių garaže nesustabdęs motoro, susidūręs su visai mažai smalkių, gali mirti. Kai žmogaus organizme randasi šiek tiek alkoholio, smalkės pasidaro daug pavojingesnės.

Taip kalba garsus anglų mokslininkas Dr. Leonard Hill. Jis mano, kad smalkių ir alkoholio veikime būtų galima išaiškinti daug slaptinųjų mirčių. Dažnai pasitaiko, kad be jokios matomos priežasties miršta žmogus. Tyrinėjimai parodė, kad žmogus buvo truputį įsitraukęs, bet ne iki tokio laipsnio, kad būtų galėjęs mirti nuo alkoholizmo. Neretai mirties priežastis taip ir pasilieka neišaiškinta. O tuo tarpu yra davinijų manyti, kad jog tokiuose atsitikimuose mirtis įvyksta dėl smalkių, kurios įsigėrusiems žmonėms labai pavojingos.

Prieš keletą mėnesių Anglijoje atsitiko didelė nelaimė: uždarytame automobilyje policija rado du negyvu vyrų. Tyrinėjimai parodė, kad nelaimė įvyko sekamu būdu: trys draugai susitarė pasivažinėti. Oras buvo gana vėsus, teko uždaryti automobilio langus. Bevažiuojant automobilius nuslydo nuo kelio ir atsidūrė griovyje, kuriame buvo visai nedaug vandens. Pastangos išvažiuoti į kelią nuėjo niekais. Visi trys susėdo automobilyje laukę pagalbos. Du sėdėjo užpakalyje, o važiotojas — priešakyje. Važiotojas pradėjo blogai jaustis; jo galva pasidarė sunki, jis ėmė svaigti. Nieko nelaukdamas, jis išlipo iš automobilio. Draugams nieko nesakė, nes atrodė, jog jie miega. Pavaikščiojęs keliolika minučių, jis grįžo prie automobilio. Ten jį pasitiko policininkas ir nusivedė į policijos stotį, kadangi jis darė girtas žmogaus įspūdį. Tik vėliau automobilyje buvo rasti du negyvėliai.

Tai buvo tikra paslaptis. Važiotojas tikrino, jog nei vienas jų nebuvo girtas. Esą jie buvo sustoję smuklėje, be visai mažai gėrė — vos porą stiklinių alaus. Policija su tuo reiškiniu visai sutiko. Nuo, šalčio jie mirti negalėjo, nes oras nebuvo taip šaltas, automobilio langai buvo uždaryti. Nors teisėjo daktaras ir pareiškė tokią

nuomonę, (kad sušalo) tačiau jį buvo labai neįtikinanti.

Dėl to nelaimės laikraščiuose buvo reiškiami įvairių nuomonių. Pagaliau prabilo daktaras Hill. Nelaimė, anot jo, atsitiko visai paprastu būdu. Visi trys draugai buvo truputį įsigėrę, bet negirti. Viskas buvo tvarkoje, kol jie įvažiavo į pelkę. Vanduo dalinai apsėmė du, pro kurią išėina dūmai ir dujos. Kadangi buvo bandoma iš tos pelkės išvažiuoti, tai dujos pro plyšius ėmė veržtis į automobilio vidų. Tos dujos turėjo nemažai smalkių, kurios ir nutroškino vyrus. Važiotojas, matomai, turėjo atsidares langą. Ačiu tam jis ir išliko gyvas. Juo labiau, kad jis iš automobilio išlipo kai pradėjo negerai jaustis. Išgerias alus pagreitino tragediją.

Tai nėra tuščias tvirtinimas. Eksperimentai rodo, jog alkoholis tam tikruose atsitikimuose žymiai pagreitina mirtį. Dr. Argyll Campbell darė bandymus su gyvuliais. Jis surado, jog pas gyvulius tuoj sumažėjo deguonies atsarga, jei į jų kraują įleidžiama alkoholio. Matomai, alkoholis labai smarkiai jungiasi su deguoniu. Todėl įsitraukusiam asmeniui reikalinga daugiau deguonies, negu blaiviam.

Taip pat gerai žinoma, jog girtas žmogus greičiau išsi-pagiriuoja, jeigu jam duodama kvėpuoti tyras deguonis. Atrodo, kad juo daugiau deguonies yra įtraukiama į plaučius, tuo greičiau yra pašalinamas alkoholis.

Dabar nesunku suprasti, kodėl alkoholis padidina smalkių veikimą. Smalkės daugiau ar mažiau patvariau susijungia su raudonais kraujo rutulėliais, kurie išnešioja deguonį visomis kūno dalimis. Prie tokių sąlygų tu rutulėlių darbas tampa suparalyzuotas, nes jie nebepristato iš plaučių kunui reikalingą deguonį. Tuo tarpu smegenims arba kokiam kitam svarbiam kūno organui pritrūksta deguonies, o tai veda prie mirties. Išvada aiški: kadangi alkoholis sumažina kune deguonies išteklių, tai tuo pačiu pagreitina mirtį nuo smalkių.

Reikia pažymėti, jog ugniagesiams yra ypač pavojinga gerti ir buti įsigėrusiems tuo laiku, kai jie eina savo pareigās. Kiekvieno gaisro dūmuose randasi dau-

giau ar mažiau smalkių. Jei įsitraukęs ugniagesis šoka į dūmų trobesį, tai jam gresia pusėtinai didelis pavojus užtrošksti ir netekti sąmonės.

Pravartu pažymėti ir tą faktą, kad mūsų automobiliai šiame amžiuje sudaro gana rimtą pavojų bendrai visiems gyventojams. Dr. Hill sako, kad užtenka vienos vieno nuošimčio dalies smalkių ore, kad jis pasidarytų pavojingas. Na, o kur yra automobilių didelis susigrudimas, tai ore beveik ir randasi smalkių kiekis. Jei nedeliame uždarytame garaže nesustabdomas automobilio motoras per kokias dešimtis minučių, tai gali prisirinkti pakankamai smalkių, kad užtroškinti žmogų. Smalkės yra labai pavojingos dar ir tuo, kad jos neturi jokio skonio bei kvapo. Todėl labai sunku patirti, kur jų randasi. Nuo smalkių žmogus paprastai jaučiasi sudribęs ir nori miegoti. O kai užmiega, tai užmiega amžinai.

Smalkių veikimo simptomai yra labai panašūs į alkoholizmo simptomus. Jeigu žmogus, kuris yra šiek tiek išgėres alkoholio, tampa nuuodytas smalkėmis, tai tik labai retuose atsitikimuose tesurandama tikroji mirties priežastis. Del to atsitinka ir daug nelaimių. Pasitaiko, kad nuo smalkių apsvaigus žmogų skaitoma girtą esant ir jam nesuteikiama jokios pagalbos. Ir žmogus miršta.

Smalkės yra miestų nuodai, nes jų ten daugiausiai randasi. Jomis užteršia orą automobiliai, fabrikai ir šviečiamosios dujos. Tose vietose, kur yra didelis automobilių susikimšimas, smalkių susirenka tiek, kad jos sudaro rimtą pavojaus sviekatai. Sveikatos autoritetai jau dabar kalba, jog reikia ką nors daryti, kad apvalius orą nuo smalkių. Visai dar nesenai atrodė, jog tai yra beviltinga problema. Tačiau šiandien į tai jau kitaip žiurima. Vienas Michigan universiteto profesorius surado būdą, kaip naikinti smalkes. Tas būdas kol kas dar nėra praktiškas, bet mokslininkai yra įsitikinę, kad greitai jis bus išstobulintas. Tuomet oras dalinai bus apvalytas nuo smalkių ir žmonėms nebegres pavojus nusinuodyti jomis.

Bendrai, tą perskaičius, dar kartą galima rimtai pagalvoti, jog geriausia visai negerti, nes smalkių vienu pavojaus mes, dar per daug sayo krašte turime.

Arėjas Vitkauskas

VILNIAUS KRAŠTE YRA APIE 250.000 LIETUVIŲ

Nežinia kuriais sumetimais surengtus priešlietuviškus mitingus ir demonstracijas Vilniuje daug triukšmo buvo keliamas taip pat ir įrodyti, kad Vilniaus krašte lietuviai esą daug geresnėje padėtyje, negu nepriklausomos Lietuvos lenkai. Pirmiausia, buvo lyginamas lietuvių tautybės gyventojų skaičius Vilniaus krašte su lenkų tautybės gyventojų skaičiumi nepriklausomoje Lietuvoje. Demonstracijų metu esą net buvęs nešamas audeklas

su parašu: "Reikalaujame 400 mokyklų Lietuvos lenkams." Vilniaus lenkų radio ir dabar nesiliauja vedęs už tą skaičių kovą. Pav., sausio 28 d. pranešė, kad tikrų lietuviškų pradžios mokyklų Vilniaus krašte esama 198, iš kurių 23 išlaikomos lietuviškų organizacijų, o visas kitas — 175 — išlaikanti valdžia. Ir visos šios mokyklos veikia, toliau skelbia Vilniaus radio, krašte, kur lietuvių gyventojų esą vos 80,000.

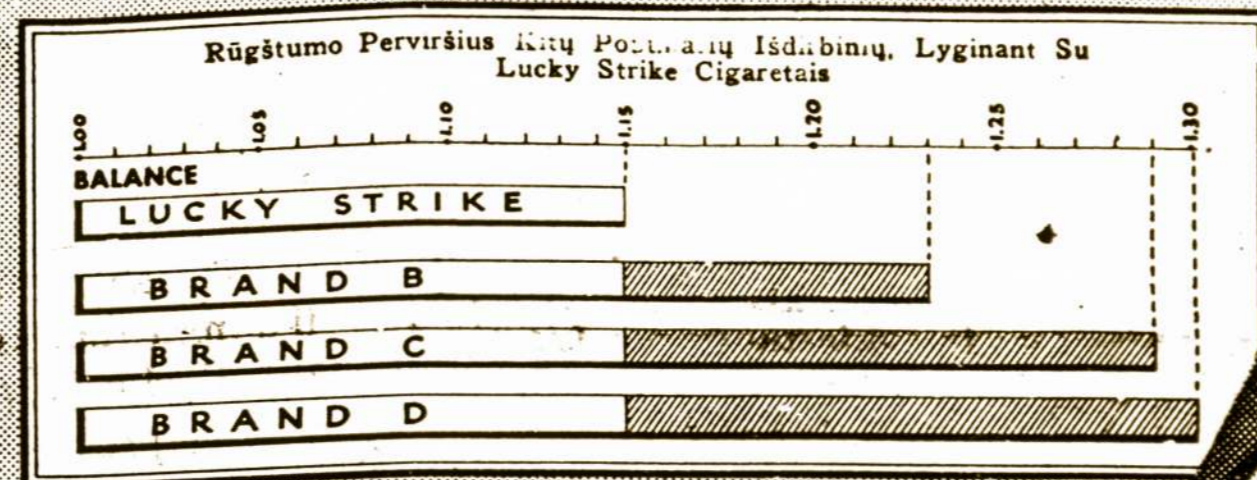
Luckies

lengvas užsirūkymas

IS TURININGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO — "IT'S TOASTED"



Luckies yra mažiau rūgštūs



Copyright, 1936, The American Tobacco Company

STANDARDINIS VIENODUMAS

Paprastos mechaniškos smulkmenos cigaretų gaminiame yra stebėtina svarbios. Nuo jų priklauso fizinės cigareto ypatybės, kaip kad svoris, dydis, diržingumas, drėgnumo-palaidymo ypatybės, prikimosi vienodumas — produkto vienodumas — nes visa tai giliai veikia į jo degimo būdą ir sudėtinę jo dūmo dalis.

Lucky Strike Cigaretų gamyboje visos šios ypatybės yra rūpestingai standartizuotos išstobulinimui LENGVO UZSIRŪKYMO.



LUCKIES YRA MAŽIAU RŪGŠTŪSI
Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodo*, jog kiti populiariūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume pervirsių nuo 53% iki 100%, daugiau negu Lucky Strike.

* Daviniai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorijų Ir Tyrinėjimo Grupių

"IT'S TOASTED" — Jūsų gerklės apsauga — prieš knitėjimus — prieš kosulį

Tikrai atrodytų didelis mokyklų skaičius, palyginus su gyventojų skaičiumi. Išeitu, kad Lenkijoje vien pradžios mokyklai tenka 400 gyventojų. Tuo tarpu mes iš lenkų įstaigų paskelbtų žinių, žinome, kad geriausia mokyklomis aprūpintose Poznanės ir Pamaro vaivadijos. 1930—31 metais viena mokykla teko 862 gyventojams, o rytų vaivadijos yra blogiausioje padėtyje mokyklų atžvilgiu.

Bet mums kyla abejojimų dėl valdžios lietuviškų mokyklų skaičiaus, o dėl Vilniaus radio nurodytų lietuvių gyventojų skaičiaus. Iš lenkų statistikos žinome, kad 1934—35 mokslo metais Lenkijoje ir Vilniaus krašte 100,000 gyventojų vidutiniškai teko 86 mokykloms. Kadangi Vilniaus kraštas blogiausia yra aprūpintas mokyklomis, tai galima drąsiai sakyti, kad ten nebūna daugiau kaip 86 pradžios mokyklos 100,000 gyventojų.

Jei 86 pradžios mokyklos tenka 100,000 gyventojų, tai 198 mokyklos turi tekti 229,878 gyventojų. Vadinasi, Vilniaus radio ir demonstrantai kalba visai netikrais skaičiais.

Maždaug tokius pat skaičius gausime, pasinaudodami kitais lenkų viešais daviniais. 1934 metų gyventojų surašymo duomenys rodo, kad Lenkijoje ir okupuotoje Lietuvoje yra 33 milijonai, o pradžios mokyklų — 27,785; tuo būdu viena mokykla tenka 1,184 gyventojams. Iš čia seka, kad 198 mokykloms tenka 234,432 gyventojai, kurie ir sudaro lietuvių gyventojų skaičių Vilniaus krašte. Faktiškai tas skaičius bus dar kiek didesnis.

Pasinaudojant lenkų oficialia statistika, galima nustatyti apytikriai ir lietuvių mokyklinio amžiaus vaikų skaičių Vilniaus krašte. Vienoje valdžios išlaikomoje pradžios mokykloje Vilniaus krašte mokėsi 73-80 vaikų. Valdžios išlaikomų lietuviškų mokyklų yra 175; tuo būdu tose mokyklose mokėsi 12,775—14,000 lietuvių vaikų. Pridėję prie to skaičiaus dar apie 1,350 vaikų,

kurie mokosi lietuviškų organizacijų mokyklose, ir 3,520 — 3,820 vaikų, kurie dėl mažo pradžios mokyklų skaičiaus negali mokyklai lankyti (tokių be mokslo vaikų Lenkijoje yra 20%) gausime, kad Vilniaus krašte mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų yra 17,645—19,170. Tokiam skaičiui vaikų reikėtų įsteigti 350—400 mokyklų.

Lenkų valdžios išlaikomos lietuviams skirtos pradžios mokyklos, kuriose, neskaitant vienos kitos, vaikus moko mokytojai lenkai, mažai arba visai nemoka lietuvių kalbos, neduoda lietuviško auklėjimo, nes lietuviški dalykai, visu pirma, pati kalba, yra atmesti. Tsb.

ŽODYNĖLIS

GREICIAUSIA ISMOKSI ANGLISKĄ KALBĄ

Turėdamas išsivienijęs žodynėli, sutaisyta pagal geriausią kalbamokslinį būdą be niekieno pagalbos išmoksi kalbėti. Skaityt ir rašyt. Kaina \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

MARYLAND IR LIETUVA

Maryland štatas, kurios sostinė yra Annapolis, o didžiausias (apie 400,000 gyventojų) miestas Baltimore, kurį gyvena žymus lietuvių skaitlius, turi 12,327 kv. angl. mylių ploto ir apie 1,800,000 gyventojų. Maryland yra vienas iš 13 originalių Amerikos Unijos štatų ir nuostabu, kad lordo Baltimore laikais buvo išimtinai katalikiškas.

Ačiu advokato ir teisėjo p. W. F. Laukaičio ir kitų jo draugų pasidarbavimui, Marylando Delegatų Butas ir Senatas kovo 19, 1935 metais priėmė rezoliuciją padarant Lietuvos Nepriklausomybės šventę 16 vasario, oficiale ir legale švente Marylando štate. Štato gubernatorių 1935 m. gegužės mėn. 17 d. tą rezoliuciją patvirtino. Štai tos rezoliucijos angliškas tekstas:

JOINT RESOLUTION

A joint Resolution directing the Governor to proclaim February 16th of each year for the observance and commemoration of the founding of the Republic of Lithuania.

Whereas, the 16th day of February 1918, is the date on which the Independence of the Republic of Lithuania was proclaimed and the Republic founded; and

Whereas, the United States recognized the government of the Republic of Lithuania de jure on June 28, 1922; and

Whereas, Honorable Antanas Smetona was elected the first President of the Republic, April 6, 1919, and except for the period May 15, 1920, to December 19, 1926, has been the President of the Republic since 1919; and

Whereas, it is fitting that the recurring anniversary of this day be commemorated with suitable patriotic and public exercises in observing and commemorating the founding of this great sister Republic in Europe; therefore be it

Resolved by the General Assembly of Maryland, That the Governor of the state of Maryland be and he is hereby authorized and directed to issue a proclamation calling upon officials of the Government to display the flag of the United States on all governmental buildings on February 16th of each year and inviting the people of the State of Maryland to observe the day in schools and churches, or other suitable places, with appropriate ceremonies in commemoration of the founding of the Republic of Lithuania.

Approved:

HARRY W. NICE, Governor
 LANSDALE G. Sasser, President of the Senate
 EMANUEL GORFINE, Speaker of the house of Delegates.

Štai rezoliucijos ir lietuviškas vertimas:

BENDROJI REZOLIUCIJA

Bendroji rezoliucija, kuria pavedama Gubernatoriui paskelbti kiekvienų metų vasario 16-ą Lietuvos Respublikos įkūrimo sukakties paminėjimo diena.

Kadangi 1918 metų vasario mėn. 16 diena yra data, kuria buvo paskelbta ir įkurta Lietuvos Respublikos Nepriklausomybė; ir

Kadangi Jungtinės Valstybės pripažino Lietuvos Respubliką de jure 1922 metų birželio mėnesio 28 dieną; ir

Kadangi Gerbiamas Antanas Smetona buvo išrinktas pirmuoju Respublikos Prezidentu 1919 metų birželio mėnesio 6 dieną ir, išskyrus laikotarpį nuo 1920 metų gegužės mėnesio 15 dieną ligi 1926 metų gruodžio mėnesio 19 dienos, tebėra Respublikos Prezidentu nuo 1919 metų; ir

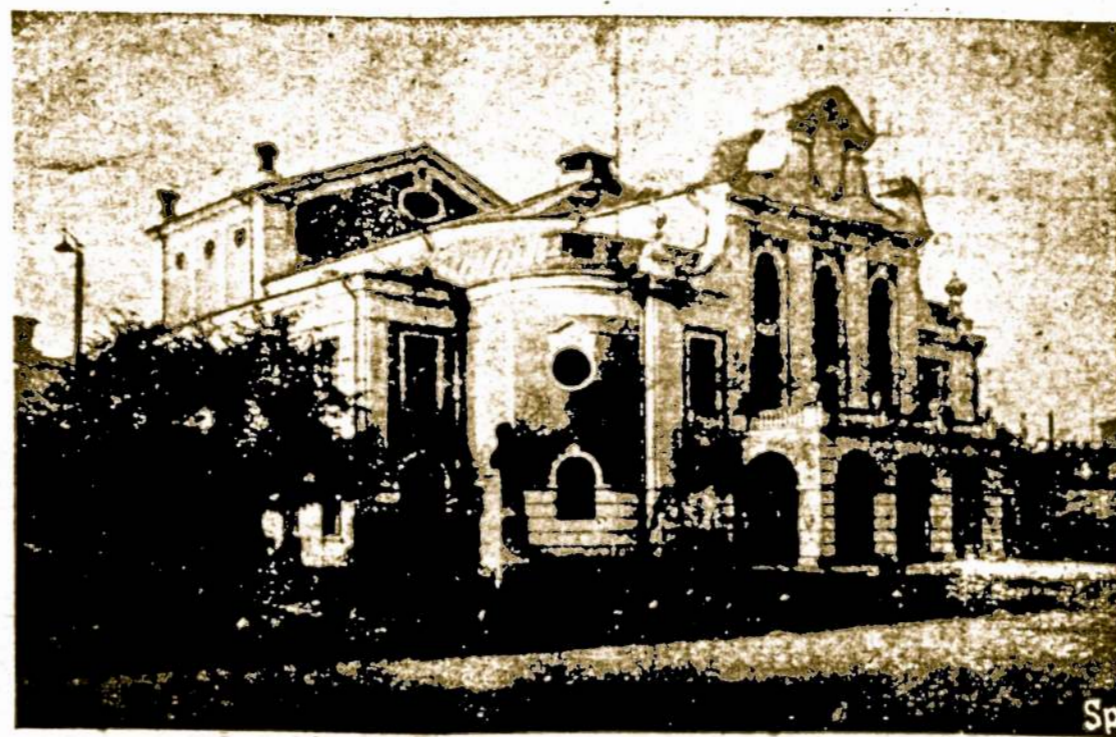
Kadangi pridera, jog minint šios didžios sesers Respublikos Europoje įkūrimo sukaktį, atsikartojančios šios dienos metinės būtų švenčiamos su atitinkamais patrijotiniais bei viešais parengimais; todėl tebūnie

Marylando Generalinio Susirinkimo nutarta, kad Marylando Valstijos Gubernatorių būtų ir šiuo yra autorizuojamas ir pavedamas paskelbti atsišaukimą, raginant Vyriausybės oficialius asmenis iškelti Jungtinių Valstybių vėliavą ant valdiškų įstaigų kiekvienais metais vasario 16-ą ir kviečiant Marylando Valstijos gyventojus tą dieną mokyklose bei bažnyčiose, arba kitose tinkamose vietose, atitinkamai švenčiant, paminėti Lietuvos Respublikos įkūrimo sukaktį.

Patvirtinta:

HARRY W. NICE, Gubernatorius
 LANSDALE G. SASSER, Senato Pirmininkas
 EMANUEL GORFINE, Delegatų Buto Pirmininkas.

Minint 18-as Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves praeito 16 vasario, Marylando štatas pirmą kartą savo ir Lietuvos istori-



LIETUVOS VALSTYBINIS TEATRAS KAUNE

Lietuvos Valstybės Teatru 15 Metų

Lietuvių tautinis atgijimas buvo pradėtas draudžiamaisiais laikraščiais — „Aušra“, „Varpas“, „Ukininkas“ ir „Tėvynės Sargai“. Tačiau tų pirmųjų laikraščių artimiausiais talkininkais buvo anų laikų slaptieji vaidinimai. Spausdintas žodis veikė atskirus žmones. Vaidinimai telkė burelius žmonių pasišventėlių, sudarydami lietuviškojo veikimo užomazgą. Nors šiandien lietuvių tauta turi kitošiąndien lietuvių tautai turi kitokių laikų, bet teatro svarba nėra sumažėjusi. Lietuvos teatras, kaip seniau taip ir dabar, tebesukella lietuvišką žodį, skleidžia kurybinę dvasią, ugdo visuomeniškumą, padeda kurti lietuvišką meną. Gruodžio pačioje pabaigoje Lietuvos valstybės teatras kukliai paminėjo savo našaus darbo 15 metų sukaktuves.

Pirmiausia buvo suorganizuota drama. Organizacijai darbui buvo gana nepalankūs nepriklausomybės kovų metai. Pačioje pradžioje plačiai ima veikti tautos teatras. Bet jo veikla

neilga. Apčiuopamas valstybės dramos organizavimo darbas vyksta tik 1920 metais, kai šį darbą į savo rankas paima lietuvių meno kurėjų draugija, anais laikais vadovavusi visam Lietuvos meno gyvenimui. Dr. ja 1920 m. rudenį sudarė teatro komisiją, kuriai pavedė teatro organizavimo darbą. Komisijos pirmininku ir teatro direktorium bei režisorium buvo pakeistas plačiai žinomas prieškarinio skrajajamojo lietuviško teatro organizatorius Juozas Vaiškus. Pirmasis dabartinės valstybės dramos vaidinimas „Joninės“ įvyko tų pačių metų gruodžio 19 d. šis vaidinimas laikomas Lietuvos valstybės dramos pradžia.

Per 15 metų Lietuvos valstybės drama suvaidino 1400 spektaklių, pastatydama apie 300 įvairių veikalų, kurių beveik pusė yra parašyta lietuvių rašytojų. Drama dabar turi visą eilę patyrusių artistų ir prisiauginusių naujų vaidybos jėgų. Drama per savo darbo 15 metų virto grynai lietuvišku teatru, tiek savo turiniu, tiek savo dvasia. Valstybės operos kurimo darbas buvo sklandesnis, čia, be abejo,

joje pasiryžo Lietuvos Nepriklausomybės šventę oficialiai. To fakto paženklinimui Marylando gubernatorių J. E. Harry W. Nice Marylando spaudoje patalpino tokį skelbimą (proclamation):
EXECUTIVE DEPARTMENT ANNAPOLIS, MARYLAND
Governor's Proclamation — Republic Of Lithuania Day

February 16, 1936

Whereas, Joint Resolution No. 8 of the Acts of the General Assembly of Maryland of 1935 directed the Governor to proclaim February 16, of each year, for the observance and commemoration of the founding of the Republic of Lithuania:

Now, therefore, I, Harry W. Nice, Governor of the state of Maryland, do hereby proclaim Sunday, February 16, 1936, as Republic of Lithuania Day and request the officials of the Government of Maryland to display the flag of the United States on all governmental buildings on said day and invite the people of Maryland to observe the day in schools and churches or other suitable places, with appropriate ceremonies in commemoration of the founding of the Republic of Lithuania.

Given under my Hand and the Great Seal of the State of the State of Maryland, at the City of Annapolis, this 10th day of February, in the Year of Our Lord, One Thousand, Nine Hundred and Thirty-six

HARRY W. NICE, By the Governor:
 THOMAS L. DAWSON, Secretary of State.

(The Great Seal of Maryland)

Gubernatoriaus skelbimo lietuviškas vertimas:
EKZEKUTYVIS DEPARTAMENTAS ANNAPOLIS, MARYLAND
Gubernatorių Atsišaukimas Lietuvos Respublikos Diena
 1936 m. vasario 16 d.

Kadangi Marylando Generalinio Susirinkimo bendrąja rezoliucija Nr. 8 iš 1935 m. buvo pavesta Gubernatoriui paskelbti kiekvienų metų vasario 16-ą Lietuvos Respublikos įkūrimo sukakties paminėjimo diena,

Dabar, todėl, aš Harry W. Nice, Maryland Valstijos Gubernatorius, šiuo paskelbiu sekmadienį, 1936 metų vasario mėnesio 16, kaip Lietuvos Respublikos Dieną ir prašau Marylando Vyriausybės oficialių asmenų iškelti tą dieną Jungtinių Valstybių vėliavą ant visų valstybės įstaigų ir kviečiu Marylando gyventojus mokyklose bei bažnyčiose arba kitose tinkamose vietose, atitinkamai švenčiant paminėti Lietuvos Respublikos įkūrimo sukaktį.

Pasirašyta mano ranka ir patvirtinta Maryland Valstijos didžioju antspaudu Annapolis Mieste šią vasario 10-ą dieną mūsų Viešpaties Vienas Tūkstantis Devyni Šimtai Trisdešimts šeštis metais.

Harry W. Nice, Gubernatoriūmi:
 Thomas L. Dawson, Valstijos Sekretorius

Todel Baltimore lietuvių jau labai iš anksto pradėjo ruoštis 16 vasario 1936 metų iškilimams. Buvo sudarytas bendras vietos lietuvių iškilnių komitetas. Baltimore iškilimėse sutiko dalyvauti Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Igaliotas Ministeris pulk. P. Žadeikis. Tuo tarpu Lietuvos Vyriausybė pasiryžo pareikšti savo padėką Maryland štatui tokiu budu:

a) Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerija pasiuntė ypatingus padėkos laiškus Marylando Senato Pirmininkui p. Sasser ir Delegatų Rumų Pirmininkui p. Gorfine;
 b) Lietuvos Respublikos Prezidentas Marylando Gubernatoriui teikė apdovanoti D.L.K. Gedimino ordinu I laipsniu (grand croix), padarydamas jį to ordino vadu.

Apdovanotas taipgi teisėjas W.F. Laukaitis D.L.K., Gedimino ordinu III laipsniu, rikijo (commandeur) titulu;

c) 16 vasario 1936 m. Lietuvoje viena valstybinė mokykla tapo pavadinta Maryland vardu.

(Bus daugiau)

Pranešimas!

AMERIKOS LIETUVIO SIENINIAI KALENDORIAI

Jau Gatavi.

Todel tuojau pasinaujinkit savo prenumeratą ir prie jos pridėkit 10 centų ekstra kalendoriaus persiuntimo lėšų padengimui. Gi tie mūsų skaitytojai, kurie jau yra anksčiau užsimokėję už Amerikos Lietuvio prenumeratą, meldžiame 10 centų prisiųst krasaženkliais, kas daug prisidės prie laikraščio ekonomijos persiuntimo reikale.

Visi tie, kurie dabar pasinaujins savo prenumeratą, gaus labai gražų SIENINIŲ KALENDORIŲ su tautiškais ir katalikiškais šventėmis DOVANAI.

Todel neatideliokite laiko, bet pasinaujinkit šiandien, neatsižvelgiant ar jūsų prenumerata pasibaigus ar ne, jei jūsų prenumerata dar nepasibaigus, ji bus pratęsta iki galo.

Am. Lietuvio prenumerata Sv. Valstijos juse \$1.50 metams. Užsieny: Kanadoj ir Lietuvoje — \$2.00 metams. Ypatingai tic mūsų skaitytojai, kurie turi užrašę Amer. Lietuvį į Lietuvą turi pasiskubinti, kad atnaujint savo draugams prenumeratą, nes ir jiems bus pasiųstas kalendorius.

Adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

labai daug nulėmė didžiojo Lietuvos dainininko Kipro Petrauskio vardas, kurio valiai visi pasidavė ir visi su dideliu noru vykdė jo nurodymus. Kipras Petrauskas, atsistojęs šio didelio meno organizavimo priešakyje, buvo ta centrinė ašis aplink kurią sukosi visos operos darbas. Štai trumpa Lietuvos valstybės operos kurimos istorija. Po didžiojo karo, iš Rusijos grįžus lietuviams muzikams ir dainininkams ir jiems susiburvus lietuvių meno kurėjų draugijoje, atsirado gyvas reikalas imtis operos darbo. Kompozitorius Al. Kačanauskas iškėlė mintį kurti operą. Tuo tikslu, A. Kačanauskas 1920 metų pavasarį sušaukė Lietuvos muzikus bei dainininkus ir jiems savo samanyką išdėstė. Susirinkusieji operos kurimo darbai gyvai pritarė. Besvarstant operos pastatymo galimumus, sužinota, kad Vilniuje apsigyveno Kipras Petrauskas. Jis tuojau buvo pakviestas stoti į darbą. Atvykęs į Kauną 1920 m. rudenį Kipras Petrauskas tuojau sudarė operos vadovybę, kurion įėjo Stasys Šilingas, Kipras Petrauskas ir kompozitorius J. Tallat — Kelpša. Po didelių pastangų, pagaliau, pavyko suruošti ir pirmąjį operos spektaklį. Tai buvo 1920 m. gruodžio 31 d. Opera turėjo negirdėtą pasisekimą ir publikos buvo labai gausiai lankoma.

Per 15 metų Lietuvos valstybės opera pastatė apie 1000 spektaklių. Per tą laiką išaugo jaunos, dabar jau garšios ir visuomenės mėgiamos operos jėgos. Greta auga ir savos, lietuviškos operos kurimas. Dabar jau yra trys lietuviškos operos: J. Karnavičiaus „Gražina“, „Radvila Perkunas“ ir A. Račiūno — „Dievai ir smutkeliai“.

Šiuo metu Lietuvos valstybės teatras telpa gražiose rūmose, esančiuose Kauno miesto so-de. (Juose įvyko pirmasis pasaulio lietuvių kongresas). Teatras skirtas ne tik Kauno gyventojams. Jis lanko ir tolimesnius Lietuvos kampelius, žmonėse keldamas meno jausmą ir kultūrą. Atskiras lietuviškas teatras dabar dar veikia Klaipėdoje. Jis išaugo iš dabartinio valstybės teatro.

Nuotrupos Iš Juozo Naruševičiaus Raštų

„Ponas teisėjas labai tankiai užsirutina, o tuomet kolia žmogą ir vaikus.“

— Vėl skylė suknelėj padarei! Esi kvaila, kaip žąsis!

Mažiutė, susigėdinusi atsako: — Prašau, tėveli, turėti omeny, kad nėsime vieni.

— Aliuk! kaip sėdi? — Ačiu mamyte, labai gerai. — Prašau tave, tiesiai sėdėk. — Tai tiklta svečiai prašoma sėdėti.

— Tai tegu tau rodos, kad esi svečias.

— A, jeigu aš svečias, tai prašau stiklą kaka.

Naujai išleistas iš karo mokyklos leitenantas, ateina sudėti vizitą savo majoro žmonai ir yra priverstas ilgai laukti prieškambarij.

Pagaliam, durys atsirado ir per jas įpuola mažas ponios majorienės suneis.

Leitenantas nori jį už rankos nutverti, bet mažiutis baimingai ją paslepia į save.

— Ne, ne! — šaukia, dar perkarštas. Mama kalbėjo, kad tokis šviežiai iškeptas leitenantas galys biskį palaukti. Kaip truputį atvėsi, tai tamstai ranką paduosiu.

Mikutis už nemandagų prie stalo užsilaikymą laike pietų, buvo lengvai pabartas.

Valandėlę pamastė, o paskiau tarė, drūčiai lupą nukoręs: — Niekuomet nesitikėjau, kad esama gimdytojų, kurie taip savo vaikus kankina.

— Pasakyk man, Kaziuk, ar jūsų gaidys tankiai su višta susimuša?

— Beveik niekuomet.

— Tai man nuostabu, jog tai moterystė!

— Tetule, prašau išsižioti.

— O tai delko?

— Noriu įsitikrint, ar yra telysibė tame, ką tetė sako.

— O ką tetė sako?

— Tėtė sako, kad nemoki burnos atidaryti, kad iš jos pletkos neišeitų.

BIRUTĖS SALDAINIAI ŠVENTĖMS

Raktas Merkaitės Širdin

BIRUTĖS SALDAINIAI
 Ką tik atsiųsti iš Lietuvos Kalėdų šventėms. Lietuvoje gaminti iš skanių vaisių ir saldumynų ir yra tinkama dovana visiems.

Šių saldainių dėžutė sudeda iš keliolikos aukštos rūšies saldumynų, kurie pasiūdo už 75c svaras, gi už \$1. su persiuntimo lėšomis.

Prisiųsk mums mes tamstai užtai \$1. prisiųsime dėžutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaiykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabentus produktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

IŠ BROOKLYNO LIETUVIŲ VEIKIMO Pavyko Nepriklausomybės Minėjimas

Sekmadienį, vasario 16-tą, p. Klasčiaus didelėje salėje, kuri randasi Maspeth, Queens, N.Y. Pasekmingai pavyko apvaikščioti Lietuvos Nepriklausomybės 18-tus metus laisvo gyvavimo. Šią iškilmingą pramogą surengė vietos Tautininkų klubas ir Jaunlietuvių sporto organizacija (New York Lithuanian-American Basketball League).

Šios pramogos pradžia prasidėjo nuo 5-tos val. po pietų. Pradžią atidarė sporto organizacijos jaunuolis, pirm. Aleksis Podaris, kuris su nudžiugimu pareiškė keletą žodžių, kaslink Lietuvos iškilmingos šventės ir apie sporto organizaciją. Kaslink sporto reikalų, jis prašė jaunuolius daugiau dalyvauti sporto pramogose, daugiau prisirašyti ir smarkiau lavintis sporto pratimais, nes norima pradėti sporto veiklą aukščiau pakelti lietuvių jaunimo tarpe, kad jį artima ateitį jau nereikėtų savo jauktuose laikyti sveimtaučius.

Toliau buvo perstatytas to vakaro vedėju Tautininkų klubo pirm. p. Juozas Sagys. Jis pradėjo pradžią su gražia, tai diena pritaikyta prakalbėle. Užbaigiant, perskaitė Lietuvos Nepriklausomybės pirmą pasirašusių aktą. Koncertinės eigos dalyviai sugiedojo Lietuvos himną.

Bas-baritonas p. Pranas Stanckunas sudainavo keletą dainelių. Jį pasekė New Yorko generalinio konsulato raštininkas p. A. Šimutis. Šis asmuo ką tik dabar yra atvykęs iš Lietuvos, eina konsulate raštininko pareigas. Jis yra gana geras kalbėtojas, — netingi daug ką pasakyti. Jis tęsė savo kalbą gana ilgai apipasakodamas apie tautos praeitį, apie pasaulinio karo žauremus Lietuvoje ir kaip dabartinį laiką viskas dedasi tėvynėje. Daug sužinavo klausytojus su savo aiškios kalbos patriotiniais žodžiais. Jo kalba nebuvo nuobodi. Neuidamas nuo estrados, balsiai sušuko: Valio Lietuvos nepriklausomybei!

Dainavo p-lė Amilija Kiburiūtė. Šioji jaunuolė turi jau gana gerai išlavintą balsą. Jai gerai pasisekė sudainuoti keletą dainelių muzikos kurinių.

Dainavo du čiagimę jaunuoliai, Jurgis Vedegys ir Viktoras Bekkeris. Jiedu netik gražiai padainavo, bet ir sykiu pagrojo gražių lietuviškų muzikos kurių. p. Bekkeris naudoja iš aluminio padirbtą "banjo", kuri visą grojimo balsą perduoda per radio lempas ir išneša iš garsiakalbio. Šis muzikališkas įtaisas iš-

duoda labai gražią švelnią melodiją.

Eigos vedėjas į susirinkusius prabilo keliais žodžiais, primindamas, kad per kiekvieną Lietuvos istorinę šventę priprastas reikalas parinkti aukų del tėvynės reikalų labo. Šį kartą priminė, kad yra reikalas paaukauti ginklų fondui. Tą patį savo prakalboje ir pats p. Šimutis priminė. Butų gerai jei kas galėtų paaukauti minimam fondui. Rinkejams perėjus, aukų surinkta \$31.00. Ir kaip stovi šios aukos išdava, taip ji bus pilnai pasiūsta į tėvynės ginklų fondą.

Dainavo baritonas p. Feliksas Norkus. Jam taip pat pasisekė sudainuoti keletą gražių dainelių. Jį pasekė stipraus budo kalbėtojas kapt. Petras Jurgėla. Jis su geru stipriu išreiškimo apibūdino Lietuvos istorines kovas del tėvynės laisvo gyvavimo. Paskui jį kalbėjo jaunuolis studentas O. Vėjelis.

Pramogos antra dalis prasidėjo su sporto žaidimu. Pirmiausia pradėjo lošimą žaistį krepšiasviedinio jauktai: Brooklyn Liths su Blissville Lith. Jordans. Brooklyn Liths laimėjo su padarymu 24 taškų, gi jų priešžaidžiai Jordins, 19 taškų. Lietuvio Leono Šepučio orkestras grojo lietuviškus ir amerikoniškus šokių. Tarpe šokių įvyko antras krepšiasviedžio lošimas. Šį kartą vyko vyresnysis lošimas gabesnių lietuviškų jauktų. Lith. atletikos klubas su Lith. nepriklausomu klubu. Atletų klubas laimėjo lošį padarydami 44 taškus, o jų priešžaidžiai tiktais tebegalėjo padaryti 18 taškų.

Toliau visas to vakaro linksmumas tęsėsi iki vėlumos. Tos dienos įėjū buvo \$68.70. Penko liko tiktai 70 centų. Publikos buvo prisirinkę apie penki šimtai.

Beje, reikia pasakyti, kad nuo viršminėtų organizacijų buvo pasiūsta tėvynės valdovams ir kariuomenei nuosirdus sveikinimai!

Štai viena iš tų telegramų:—
New Yorkas, N. Y.
Vasario 16 d., 1936

Jo Ekscelencijai
Lietuvos Prezidentui
Antanui Smetonai,
Kaunas.

Amerikos lietuviai tautininkai ir jaunuoliai, lietuvių sporto sąjunga didžiajame New Yorke minėdami Lietuvos Nepriklausomybę vasario 16-tą dieną, išreiškė pasveikinimą šiais žodžiais:

"Sveikiname Tave Tautos Va-



Lietuvos Lakunai Pratinasi Gintį Tėvynę Nuo Priešo Ir Žiemos Metu Čia matome Jūs Aptarancius Gautąjį Uždavinį.

de ir mūsų brolius ir seserys senoje tėvynėje pareikšdami norą būti ir budėti drauge del Laisvės mūsų Tėvynės.

"Juozas Sagys, pirm.
"Aleksandra Poderis, sekr."

TAUTININKŲ KLIUBO EKSTRA SUSIRINKIMAS

Ketvirtadienį, vasario 20-tą, 1936 m., Brooklyno Lietuvių Tautininkų klubo susirinkimas įvyko p. A. Povilanskio salėje, 291 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

Šis susirinkimas buvo suauktas vienam svarbiam tikslui, tai yra visiem dalyvauti ukrainiečių masiniam proteste prieš slavų vieną labai žiaurų tyroną — lenką. Protestas įvyko Cooper Union Square, New Yorke, sekmdienį, vasario 23 d., antrą val. po pietų.

Ir ištikro mums lietuviams jau reikia rimčiau susirūpinti del lenkų žaurems slėgimo užimtuose Lietuvos kraštuose. Stebėtina, kad ir mūsų bažnyčių vadai priešais lenkus jokių protestų nekeli, kai lenkai pasisavina lietuviškas su lietuviškais centais pastatytas bažnyčias. Gi tose užimtosiose bažnyčiose bėna prašalinama lietuvių kalba ir mūsų tautiečiai bėna išmėtomis lauk už tą patį religijinį lietuvišką susipratimą.

R. K. Federacijų vadai taip pat minėjo vasario 16-tą dieną. Bet ar toje dienoje buvo išneštos protesto rezoliucijos prieš žaurem lenkų elgimąsi lietuviško-katalikiškose bažnyčiose? Ne! Rodos jau laikas tais reikalais susirūpinti ir pačiai dvasiškijai.

Pas ukrainiečius dalyvauti klubas išrinko penkių narių komisiją, butent: pirm. J. Sagys, Pranas Narvydas, Jonas Narvydas, Juozas Ginkus, o Jonas Valaitis paskirtas kalbėto.

Klubas svarstė valdybos per rinkimą. Galų gale buvo vienbalsiai nutarta palikt tą pačią valdybą, butent: pirm. Juozas Sagys; pirm. padėjėjas, Jurgis Andriuskevičius; prot. raštininkas, Jonas Narvydas; turtų rašt. Vincas J. Vyšnius; Iždininkas, Pranas Narvydas.

Klubas paaukavo dešimt (\$10.) dolerių įžymybių albumo rinkėjui, studentui p. O. Vėjeliui. Klubui nariai į tą albumą įdės paveikslą Vietos angļu spaudos redaktorius atsiliepė į lietuvių veikėjus ir prašė pridurti medžiagos iš šios lietuvių kolonijos veikimo. Manoma, kad tas viskas tilps į Sunday American Journal. Komisijon išrinkti šie lietuvių žurnalistai: Jonas Valaitis, Petras Jurgėla ir D. Klinga. Į klubą prisirašė Vincas Kuras.

NAUJO LAIKRAŠČIO LEIDIMAS ATGĖJA

Po klubo įvykusio susirinkimo, buvo atidarytas naujas laikraščiu leist bendrovės akcininkų susirinkimas. Šį susirinkimą atidarė laikinas šios bendrovės pirm. J. Sagys. Raštininkas Vincas Trainaitis. Šiame susirinkime po truputį apibūdino businčio laikraščio svarbą. Kapitalo jau yra sudėta ir daug kitų yra prisizadėjusių pilnai remti naują laikraštį. Antras šios bendrovės susirinkimas įvyks ketvirtadienį, vasario 17-tą, p. A. Povilanskio salėje, 291 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

SKRIDIMUI REMT PARENGIMAS PAVYKO

Penktadienį, vasario 21-mą, 1936 m. Šv. Apreiškimo paraplinėje salėje, North 5th St. ir Havemeyer St., Brooklyn, N. Y. įvyko parengimas parenti trečiąjį skridimą. Surengimą vietos Dariaus-Girėno fondo organizacijos. Atsilankė nemažas skaičius žmonių. Vakaro vedė-

jas buvo inžinierius Mažeika, kuris taip pat yra fondo komisijos narys. Pirmiausiai šios parapijos mišrus choras sudainavo keletą dainių. Vargonininko p. Jankausko koras yra gana gerai išlavintas. Chorą pasekė prakalbėle iš Lietuvos svečio p. O. Vėjelio. Jis paragino remti šį trečią skridimą. Šo juom pasekė lietuvaite, džio šokėja. Ši lietuvaite, reikia pasakyti, yra gerai išsiavinusi šokiškę. Kelis kartus buvo atšaukta pakartojimams. Ją pasekė antras kalbėtojas, advokatas Kostas Jurgėla. Jis nupasakojo apie įvairių skraidymų pasisekimus, ir ką turi reikšt mūsų tautai toki tolimi ir pasekmingi skridimai. Pasakė, kad lakunas Kiela tikrai yra tas asmuo, kuris su dideliu pasiryžimu gaš užbaigt žuvusių didvyrių pradėtą transatlantinio skridimo darbą.

Vakaras užsibaigė su linksmais šokiais, grojant p. Aviziiono orkestrai. Paskui buvo nuspresta tankiau pradėt surengt daugiau tokių parengimų. Ypač atšlytant orui, bus pradėta surengti parengimai su skraidymais ir net parasutininkų išlėtovo šokiškais. To vakaro iždinininku buvo p. Vincas Kuras. Prie vaišinimo, buvo Vincas J. Vyšnius. Vincas J. Vyšnius

Arėjas Vitkauskas Idomus Susirašinėjimas

Gal vaikai supras, kas norėta pasakyti tuose laiškuose. Visi turi imti pavyzdį iš to vaiko, kuris gerai prižiūri savo sąsiuvinį.

— Tu atsimeni, kaip gražiai mes pasikalbėdavome dar tebedudami krautuvės lentynoje! Tuomet mes gyvenome savo jaunystės dienas, niekas mums nerūpėjo ir niekas netemdė mūsų veido! Dabar jau kitai! Nežinau, kaip tu, bet aš gyvenu kuo blogiausiai! Patekau pas tokį nešvarų vaiką, kad jis manę tepa taukais ir visokiais nešvarumais, o nešdamas butinai turi mane lamdyti į visas puses... Kad tu matytum, į ką aš dabar pasidariau panašus! Nei puses manęs tiek nebėra, kaip buvau, kai dar buvome drauge! ir tikrai — mano viršeliu tas neveleika vaikas nudraskė ir nepasirūpina kuo nors pridengti, jis sudarkė mano veidą rašalu ir atlankstė kampus taip, kad aš visas dabar esu atspuręs... Ap skritai, mano buklė apvertkinta ir todėl prašau mane paguosti nors laiškeliu, nes man nebemalonis ir gyvenimas... Laukiu tavo malonių žodelių! Tavo Arimetikos vadovėlis.

II. Tokį laišką parašęs, vadovėlis vėl kentėjo ilgas dienas, kol pagaliau jo buvęs artimas bičiulis sąsiuvinys parašė jam atsakymą:

— Mano mielas ir neužmirštamasis kaimyne! Labai sujaudintas skaičiau tavo laišką apie tai, kad tu patekai pas tokį negerą vaiką, kuris tave visai dargo ir atima tau sveikatą... Tikrai kaip man tavę gaila, bet aš nieku tau negaliu padėti! Mūs skiria tolimas ir kitos aplinkybės. Kad ir kaip norėčiau, negalėčiau tau daugiau padėti, kaip tik savo bičiuliškos užuojautos žodžiu. Todėl prašau tavę, stiprinkis ir nešk savo gyvenimo jungą, kol galėsi, o tam negeram vaikui, kuris nemoka tavę gerbti už tai, kad tu jam tiek naudingų žinių suteikęs, tebus amžina gėda ir pasmerkimas!

Apie save galiu pranešti, kad aš, kaip tu esi nelaimingas, taip aš laimingas. Mane labai švarus vaikutis yra įlenkęs į popierį,

KUR GALITE PASITIKET



VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI

* MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI
* Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS

49c

* GRAŽIAI ISVALOMOS
* ATYDŽIAI ISPROSINAMOS
* KUR REIKIA PATAISOMOS
* SAGUTES ISIUVAMOS

Paprastai 70c

VALYMUI PASIULYMAI

Kaklaraiščiai (12 už \$1.) po 10c
Trumpos Pirštinės, pora ... 10c
Kamonai 49c
Šilkiniai Marškiniai 35c

TEL. DIAL 5-5281

AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĘ

PRALEISKITE ILGUS RUDENS IR ŽIEMOS VAKARUS NAUDINGAI - SKAITYDAMI ŠIAS IDOMIAS KNYGAS PRISIŪSTAS KA TIK IŠ LIETUVOS

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Paskaitymai, apsakymėlių rinkinys	50c
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	\$1.00
Laiškai Busimajai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	\$1.00
Šešėlių Žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Mokslas Pasakos Ir Pasakojimai	\$1.00
Pirmieji Žmonės Mėnulyje	\$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	\$1.50
Snaudžiantis Milžinas	\$1.40
Paslaupingasis Radynis, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė ..	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius ..	50c
Į Aukso Šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
Žydų Rinktinės Apsakos, Vertimai	\$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	\$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	\$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	\$1.00
Dvasios ir Žmonės, Z. Lagerloff	50c
Šarunas, B. Sruoga	45c
Zalanas Miestas, P. Mašiotas vertimas	60c
Juodoji Knyga	\$1.00
Sventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	\$1.00
Centerville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Aukšinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida	\$1.00
Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida	\$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniais	75c
Negyvojis Gamta — Oras — Vanduo — Žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherlocką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija	50c
2. Perkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama ..	50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas ..	50c
4. Dramos, A. K. Puida	\$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiūnas	50c
6. Potašas ir Perlamutras	50c

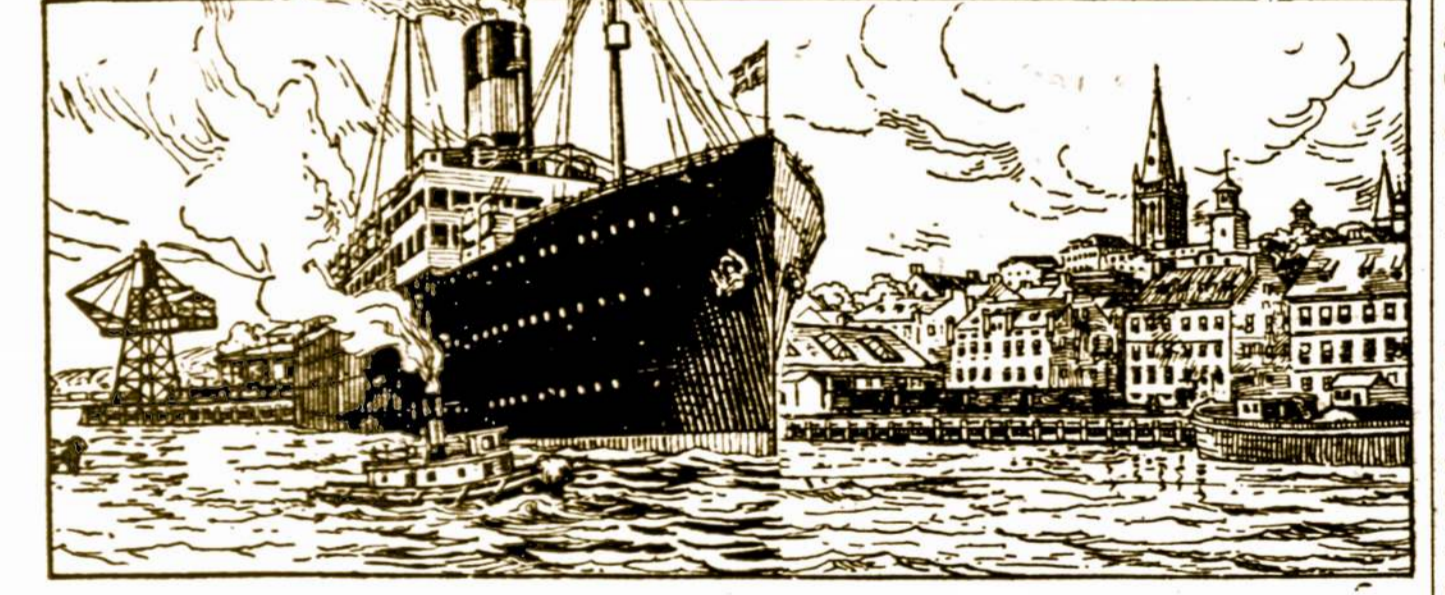
Kreipkitės

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

kad nesutepčiau savo viršelių, ir vaikas ranką kelia sau ausį čiupinėti, ar sveika — čiupinėti... Taip šalta vis ir šalta, laukuose nuolat balta, pamiršome tas diegnas, kai norintis kiekvienas galėjo bėginti lauke, plaštakių žiurinėti... Dabar plaštakės visos baltos, kai jos nukrinta — šaltos; ir kokios čia plaštakės, eilėse tik pasakės esu taip apie snaiges!.. Jau, rodo, pasibaigęs bet koks bet kur linksmumas, bet ne!.. Ir tas žiaurus šaltumas, ir visas baltas sniegas — nelyginant kaip diegas, kuris gyvybę slepia, pavasariu jau kvepia... Taip, taip ir yra! Kai snagių kruopos byra, kai pučia piktas vėjas, maštau aš atsidėjęs ir štai ką sugalvoju: matau damas tave, kaip savo neužmirštamą, nelaimingą bičiulį. Tavo amžinai

Ledo Barškučiai

Dabar, vaikučiai, žiema! Ir po kiekvieną kiemą tik laksto šaltas vėjas, ausų žiaurus skriaudėjas... Į ausį jis kai gelia, tai



AMERIKOS LIETUVIO AGENTŪRA PARDUODA LAIVAKORTES

— ir — SIUNČIA PINIGUS

į Visas Pasaulio Dalis
Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suiško Laivų Vardus, Kuriais Atkelia-vot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apstį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą ji jums sažiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTŪRA
14 Vernon Street — Worcester, Mass

Vietos žinios

Mokestys Gal Bus Nukirstos

Miesto Majoras Walter J. Cookson įteikė savo samatą 1936 metams Miesto Klerkui Malcolm C. Midgley, perdavimui Miesto Tarybai. Mayoras turi viltį, kad taksų rata bus patenkintas, jeigu bus nepadidinta. Miesto gatvių skyras ir mokyklų skyrius paskirtos sumos buvo žymiai sumažintos. Šiais metais reikalaujama \$13,584,260. arba \$129,343. mažiau negu kad buvo 1935 metų samata. Vienok 1935 metais išleista \$2,000,000 virš paskirtos samatos ir 1936 metų samatai reikalinga \$1,869,294 mažiau negu buvo tikrai išleista per tą patį 12 mėnesių laikotarpį pereinamais metais.

Mayoras Cookson šaukia visų miesto departamentų viršininkų konferenciją antradienį ir ten bus griežtai reikalaujama, kad išlaidos neviršytų paskirtų sumų. Numatyta, kad taksų rata, pagal nustatytą samatą gali būti laikoma ta pati, \$35.80, kaip ir 1935 metams, su nepaprastomis paskolomis už apie \$1,000,000. Naudojant paskolas ir būnant prielankoms aplinkybėms, tikimasi, kad mokestys nors ir ne daug bet bus sumažintos.

Jusų Mėgiama Krautuvė

Nore's 155 — 159 Water gatvės, šią progą praneša savo lietuvius draugam dar didesnes vertes perkant gėrymus, kokios dar ikišiolei nebuvo. Kadangi mes perkam po daug, mes galim Jums pasiūlyti pavyzdžiui: Tyras, Pilno Stiprumo Pennsylvania Ruginė Degtinė — 4 mėnesių senumo — už stebėtiną kainą \$1. už kvortą. Tai tik vienas iš stebėtinų nupigiminių. Panašios pigios kainos yra dėl mūsų didelio pasirinkimo vynu, alaus ir degtinės. Atminkite, kad nors del Jusų reikalavimų ateinančių Velykų šventėm ar dėl dabartinių reikalavimų, Nore's Krautuvė, 155 — 159 Water gatvės, suteikia Jums geriausias rūšies gėrymus už pigiausias kainas. Nore's, 155 — 159 Water gatvės, patarnavimas pristato užsakymus į namus be ekstra mokėjimo. Pasaukite telefonu 3-0250 arba dar geriau, atsilankykite patys, susipažinkite su mumis ir tapkite mūsų draugu ir pirkėju.

"Beano" Vakarėlis

Labdaringa draugija rengia "Beano" vakarėlį, trečiadienį, kovo 11-tą dieną, švento Kazimiero bažnytinėje svetainėje, Waverly gatvės. Vakarėlis prasidės 8-tą valandą vakaro. Įžanga bus be mokesčių. Moterys, vyrai, merginos, vai-

Specialės Numazintos Kainos Žieminiam Sezonui



JOSEPHINE'S BEAUTY SHOP
JOSEPHINE VAITKIENĖ, lietuvių savininkė
476 MAIN GATVĖS — TEL. DIAL 2-9707
prieš City Hall — Worcester, Mass.

kinai, visi kviečiami atsilankyti į šią parengimą. Kurie ateis nesigalės, nes lošėjams yra paskirta brangios dovanos. Tai reikta progą laimėti naudingų aukštos vertės daiktų.
Rengimo Komisija

Julė Metrikaitė Sugryžo Iš Lietuvos

Julė Metrikaitė sugryžo iš Lietuvos pirmadienį, laivu Bremen ir paviešėjus kelėta dienų New Jersey valstijoje pas gimines, jau trečiadienio vakare buvo namė, 96 Vernon gatvės. Ji buvo ketinusi sugryžti namon prieš mėnesį, bet pasiliko Lietuvoje vasario 16-tos dienos iškilimams. Ji buvo dainininkų grupėje, kuri dainavo radio programoje transliuojamoje iš Lietuvos vasario 16-tą dieną. Ji taipgi dainavo Lietuvos Valstybės operoje kaip viešnia soprano solistė.

Rengiasi Perstatyti Operetę

Aušrelės choras smarkiai mokinasi operetę "Lietuvaite", žodžiai J. Steponaičio, muzika J. Žilėvičiaus. Operetė "Lietuvaite" bus suvaidinta pirmą sekmadienį po Velykų balandžio 19-tą. Sekantieji asmenys vaidins operetėje: Alenutė, soprano, A. Čenienė; Banaitienė; Alenutės motina, alto, M. Skriskienė; Ignas, Alenutės mylimasis; tenoras, P. Skriskis; Nastutė, Alenutės drauge, alto, K. Gerulitė; Žydas, vertelga, J. Emkus; Alenutės kaimynai: Kulbienė, A. Kulokaitė, Tarškus, P. Blažys. Adomukas, J. Kamendulis. Visas Aušrelės choras ir lietuviškas orkestras rengiasi perstatyti šią gražią operetę.

Danno O'Mahoney Risis Su Kondrotu

Danno O'Mahoney, pasaulinis sunkaus svorio čempionas, kurį nugalėjo prūsų lietuvis Dick Shikat — šilkaitis, pirmadienio vakare, Madison Square Garden, New Yorke susitikus su kitu lietuviu Jack Kondrotu Worcesterio. Šios ristinės įvyks trečiadienio vakare, kovo 11-tą dieną, Mechanics svetainėje. Jack McGrath, vietinis ristinų promotorius ir sykiu O'Mahoney manadžeris yra užkvietęs žymius ristikų sekančiam trečiadieniui, kaip Joe Cox su Vic Christy, Nick Lutze su Jack Patterson, John Malmberg ir Andy Brown.

Susirinkimas Ir Madų Paroda

Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks kovo 10-tą dieną, antradienio vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo žemutinėje svetainėje. Narės yra kviečiamos skaitlingai atsilankyti į susirinkimą, nes bus labai įdomu pasiklausyti ir pamatyti ateinančio pavasario ir vasaros madas. Klubo pirmininkė panelė J. Kėblinskaitė aiškina apie viausias madas; taipgi bus ir daugiau įvairumų. Taigi šio susirinkimo nėra viena narė nepraleiskite.

Lietuvos Patrono Diena

Šv. Kazimiero šventė buvo minėta trečiadienį, kovo 4-tą dieną. Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų bažnyčios buvo laikomos iškilmingos mišios ryte, o vakare mišparai su pamokslais pritaikytai šios dienos reikšmei.

REKORDŲ IŠPARDAVIMAS

Columbia — Victor — Okeh — Odeon

REKORDAS PO 50c-75c

Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyti naujausius ir gražiausius rekordus Kreipkitės:—

Amerikos Lietuvis Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyti savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Programos dalyviai: 1. — Žemaičių orkestra iš South Bostono. 2. — Seserys Kaskevičiūtės iš Lawrence padainuos duetą, Akompanuos Ona Vaitkunienė pianistė ir Boleslavas Petrukevičius smuikininkas. — 3. Ignas Kubiliunas dainininkas iš So. Bostono.

Prašome neužmiršt parašyti laišką ar atvirutę į stotį WHDH, pranešdami kaip patiko programa arba prašykite kokias dainas norėtumėt išgirsti? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Faragut Rd., So. Boston, Mass.

Liet. Radio Korp.

Mirė Liudvikas Bieliauskas

Liudvikas Bieliauskas, mire antradienį, kovo 3-čią dieną, Holden ligoninėje, kur sirgo per du mėnesius. Velionis bus pašarvuotas savo namuose, ukyje, Oxford Mass. L. Bieliausko ukis yra lietuviams gerai žinomas, nes ten dažnai įvykdavo gegužinės. Velionis paliko savo žmoną, tris sunus ir vieną dukterį. Laidotuvės įvyks šeštadienį.

Atviras Laiškas Antanui Vanagaičiui

Atviras laiškas didžiai gerbiamam kompozitorium Antanui Vanagaičiui, Autoriui 16-tos dienos vasario Lietuvos šventės programos iš Chicago, Ill.

Sveikas Antanai, aš tavęs ponu neavadysiu, nes žinau, kad Jūs ponu nemylėt iš mažų jusų dienų ir dabar jų nemylit. Aš sprendžiu iš to, kad tamista esi didelis Lietuvos patrijotas ir veikėjas Lietuvos labui, nes jei nebutute tokis, tai nebutute parašęs šios dainos: "Ei paasuli". Mes be Vilniaus nenurysim! Ir tikrai tamista atspėjote visų Lietuvių mintis, ir todėl visi lietuviai ją pamylė ir ją dainuos kol nebus atvaduotas mūsų Vilnius iš grobuonių nagų. O gal ir sulauksim to laiko, kada bus atvaduotas Vilnius. Todel gerb. Antanai, tuo laiku jus parašysit naują dainą, tam momentu pritaikintą.

Atleisk man, didžiai gerb. A. Vanagaiči, kad kiek nuklydau nuo rašomo laiško temos. Primk nuo manęs didžiausią pagarbą ir reiškiu iš gilumos širdies padėkos žodį, už jusų tokį didelį ir Lietuvių tautai garbiną darbą, kuris neišnyks iš Lietuvos istorijos lapų.

Iš Metinio Baliaus Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijos

Vasario 15-tą, 1936 m. kaip 7:30 vakare, 29 Endicott gatvės, įvyko Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijos metinė vakarienė. Draugijos narės ir nariai turėjo būtinai šiamė baliučių dalyvauti; nedalyvaujanti visviena turės užsimokėti 50c ir draugijos išdą.

Vakarienė buvo suteikta labai gera, nes visi gavo gertį ir valgyt už įžangos bilietą. Tik šiek pavėluota, nes vakarienę pradėjo pirmiem dalyt jau buvo po devynių. Publika sėdinti prie stalų ir laukianti vakarienės pradėjo nerymaut. Apatinėje salėje buvo duodama minima vakarienė, o viršutinėje salėje jaunuolių orkestra grojo lietuviškus ir angliškus šokius, kurie tik turėjo ukvatą, galėjo ir šokt iki šočiai. Publikos buvo per virš 400 ypatų.

Mirė, Sulaukusi 88 Metus

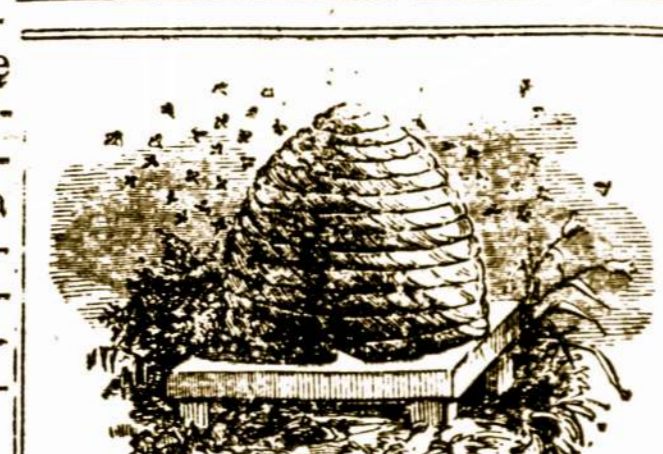
Antanina Marcinkevičiūtė Matukaitienė, 88 metų amžiaus, mirė penktadienį, vasario 28-tą dieną. Velionė nuliudime paliko savo vyrą Adomą ir vieną sunų Konstantiną; šešias dukteres, Anielę Zubaviečiene, Juzę Derez, Providence, R. I., Ona Kvaracijienę, Petronėlę Stoškienę, Julę Stoškienę ir Konstantiną Lukienę; taipgi daug anukių, tarp kurių yra Sesuo Eucharista (Elena Stoškiute) kuri atvyko iš Scrantono, Pa. imt dalyvumą laidotuvėse; ir Apolonija Stoškiute, žymią dainininkę; ir judvieji jauniausiaj sesutė Rita Stoškiute.

Velionė buvo pašarvota pas Zubavičius, 53 Providence gatvės. Laidotuvės įvyko pirmadienio ryte su gedulingomis iškilmingomis pamaldomis, šv. Kazimiero bažnyčioje. Kun. A. Petraitis atlaikė mišias prie didžiojo altoriaus; prie šv. Juozapo ir šv. Marijos altorių laikė mišias kun. P. Skruodenis ir kun. J. Bakanas.

Karštą nešė velionės anukai: Petras Matukaitis, Jonas Štreimikis, Albertas Štreimikis, Vincas Kureskis, Vincas Zubavičius, ir Juozas Stoškus. Velionė palaidota šv. Jono kapinėse, kur kun. P. Skruodenis atkalbėjo maldą.

T. J. COONEY CO

PARINKTI ir IMPORTUOTI Vynas — Degtinė — Alus Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką
Neskaikto už Alaus Dėzes
MES KALBAM LIETUVISKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcester, je



TIKRAS LIETUVISKI RIEČI MEDUS
Šitą pavasarį dar tikrai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuoti kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėjau iš avių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmąjį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:
Už stiklinę medaus kvortą 75c
Už galioną \$3.00
ir Koriukas Dovanai
Galit ypatiskai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekanciu adresu
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. W Worcester, Mass.

nių netik iš Worcesterio, bet ir iš kitur. Vieta graži prie ežero, žaliais medeliais apgaugusio. Kožnas pribuvęs gauna poilsiu vietą ir užmiršta savus vargus ir rūpesčius.

Kurie norėtumėt prisirašyti prie šio draugijos susirinkimo kovo 3-čią, kaip 7:30 vakare, 29 Endicott gatvės. S. ir D. draugijos susirinkimai buna kožną pirmą trečiadienį kas mėnesis, Jonas Degesiuimas

Mirė Vincas Nugaris

Vincas Nugaris, 16 metų jaunikaits nuo 6 Sigel gatvės, mirė antradienio vakare Miesto ligoninėje, po keturių dienų sirgimo nuo plaučių uždegimo. Velionis buvo suns Rožės Baronitės ir Dominiko Nugarų. Tėvas jau miręs. Apart motinos, jis palieka seserį Rožę Zinienę, Providence, R. I.

Laidotuvės įvyko penktadienio ryte, gedulingomis pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje. Buvo palaidotas Notre Dame kapinėse.

Užgavėnių Vakarėlis

Antradienio vakare, vasario 25-tą dieną, įvyko linksmas vakarėlis, šv. Kazimiero bažnyčios svetainėje. Vakarėlis buvo surengtas kolektorių ir pelnas paskirtas parapilaj. Buvo suteiktos brangios dovanos laimėtojams lošiant kortomis ir "beano". Sekantieji darbavosi kaip rengimo komisijos nariai: Vincentas Parulis, Jonas Lukosevičius, Adomas Kašeta, Juozas Stoškus, Jurgis Augustinavičius, Petras Milius, Jonas Grinevičius Juozas Bendoraitis ir Pranas Pranskevičius.

Šv. Jurgio Draugijos Susirinkimas

Šv. Jurgio Pašalpinės Draugijos paprastas mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienį, 7:00-ta valandą vakare, kovo 7-tą dieną, Lietuvių Ukėsų Klubo name, 12 Vernon gatvės. Gerbiameji draugijos nariai, visi privalote ateiti į susirinkimą ir užmokėti savo mėnesinį mokesčių; taipgi reikės mokėt pomirtinės po vieną dolerį. Nariai taipgi raginami kiek galima daugiausia naujų narių atsivest ir prirašyti.
V. K.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofisio Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gdytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos
ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadienis sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcester

R. V. Westlin, M. D.
Gdytojas
Baigęs Mokslą Suomijoje
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos
ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabardykite Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

Šaltas Oras Ateina
Bukit Prisioreng—Pirkit Dabar
KOKSAI Žirniniai \$10.40
Riešutiniai \$12.00
Vidutiniai \$12.00

Anglys Riešutiniai \$13.90
Didesni \$14.15

Mystic
Briquets \$10.90
Apvalainios
Anglys

Domestic Fuels, Inc.
Puikiausios Rušies — Priemamos Kainos
641 CAMBRIDGE ST.
Tel. 5-9622

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Baikutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcester

Patarnauju laidotuvėm ir išranda voju automobilis įvairiems reikalams už priemamiausią kainą. C 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.
340 HARDING STREET

Parsiduoda Valgykla
Parsiduoda valgykla su laisniu, geruoje vietoje, visko pilna — valgiu, alaus ir vyno. Savininkas važiuoja į Lietuvą.

ANT PARDAVIMO
Ant parjavimo — arba mainymo — 6 ruimų bakužė, 2 akrai žemės, 1 karvė, 1 kiaulė ir daugelis vištų. Savininką galit matyt nuo 5 val. iš ryto iki pirmos po pietų. Kreipkitės Amerikos Lietuvis ofisan.